

Šalina

MĚSÍČNÍK JAKO BRNO!
www.salina-brno.cz

B | R | N | O

3 | 2020

ZDARMA

STRANA 20-21

VIDA!

**Za tohle vás budou
děti milovat!**

STRANA 2

DPMB

myslí i na nevidomé

STRANA 6-7

S Milenou Flodrovou

o Brňanech a Brňácích

STRANA 13

Chytré semaforey

zvyšují bezpečnost

Foto: Archiv VIDA!

inzerce

*„Když už přesčas,
tak pořádně
zaplaceněj,
50 % navíc“*

Robin Svačina
směnový mistr

Evropská 839,
CTPark Modřice

25 dní
dovolené

**Vyrábíme ty nejlepší dveře do vlaků,
metra a tramvají pro celý svět**

Přidáš se?

www.hrdinouvife.cz

703 155 259

PROHLÍDKA
VÝROBY
KAŽDÉ ÚTERÝ
V 16:00

iFE Innovations
For
Entrance Systems

Knorr-Bremse Group

Milé čtenářky, milí čtenáři,

bylo jich asi deset a let jim bylo tak nějak podobně. V tramvaji jsem se zapo- slouchala do jejich hovoru. Silný vítr za okny rozháněl odpadky z chodníků, takže ve vzduchu létaly pytlíky, papíry, smetí – český výstižně řečeno prostě bordel, kam se podíváš. Školáci nad tím kroutili hlavou. Byli jsme s našima na pláži a tam byly hromady vajglů. U nás v paneláku někdo vyhodil z okna obří kosti z polívky. To přece není normální chování, rozčilovaly se děti ... Byla to velmi poučná jízda, která mě osobně naplnila optimismem, že to s tou nejmladší generací není špatné. Že s takovým přístupem z ní vyrostou samí správní Brňané a Brňanky, z kterých může mít historička Milena Flodrová jenom radost, protože Brno bude v dobrých rukou. Více o tom, co to podle ní znamená mít rád své město, přináší náš březnový rozhovor. A samozřejmě na dalších stránkách najdete i spoustu dalších informací, aby vám to šalinou s Šalinou pěkně uteklo až do jara!

Jiřina Veselá, šéfredaktorka

Měsíčník pro příjemné cestování městskou dopravou v Brně

Vydává: Dopravní podnik města Brna, a.s., Hlinky 151, 656 46 Brno, IČ: 25508881

Informační kancelář DPMB: tel.: 543 174 317

Redakce: Redakce Šalina, Hybešova 59, 602 00 Brno, tel.: 543 232 034,

www.salina-brno.cz, e-mail: redakce@salina-brno.cz.

Redakční rada: předseda JUDr. Robert Kerndl (MMB), místopředseda Vít Prýgl (DPMB), Ing. Miloš Havránek, Hana Tomaščíková (DPMB), Ing. Lukáš Grášgruber (CCB), Ing. Petr Kratochvíl, PhDr. Juraj Groch a PhDr. Jiřina Veselá (APC).

Inzerce přijímá: CCB, spol. s r.o., Okružní 19, 638 00, Brno, tel.: 545 222 779, e-mail: inzerce@salina-brno.cz.

Grafické zpracování: Grafické studio CCB, spol. s r.o., Okružní 19, 638 00, Brno

Distribuce tohoto čísla od 29. února 2020. / Redakční uzávěrka 21. února 2020.

Dubnové číslo vychází 27. března 2020.

Náklad 50 000 výtisků • ZDARMA • MKČR E 13922

Elektronickou odpověď do kterékoli soutěže Šaliny dáváte souhlas se zpracováním zaslaných osobních údajů a zveřejněním jména ve výsledcích soutěží.

Brno hledá dárce krve a kostní dřeně

Pomáhají lezec i tenistka

Ve výškách se pohybuje čtyřnásobný mistr světa ve sportovním lezení Adam Ondra s absolutní samozřejmostí. Přesto měl mladý brněnský

sportovec prý trochu strach, když počátkem února poprvé daroval krev. Stal se totiž – spolu s tenistkou Lucií Šafářovou – tváří nové kampaně ▶

Nový infopoint nabízí aktuální odjezdy i mapu pro nevidomé

Po zdařilé rekonstrukci autobusového nádraží Benešova tu nechal brněnský dopravní podnik instalovat infopoint, který cestujícím přináší informace o aktuálních odjezdech spojů a nevidomým plastickou mapu s popisky pro lepší orientaci v prostoru nádraží.

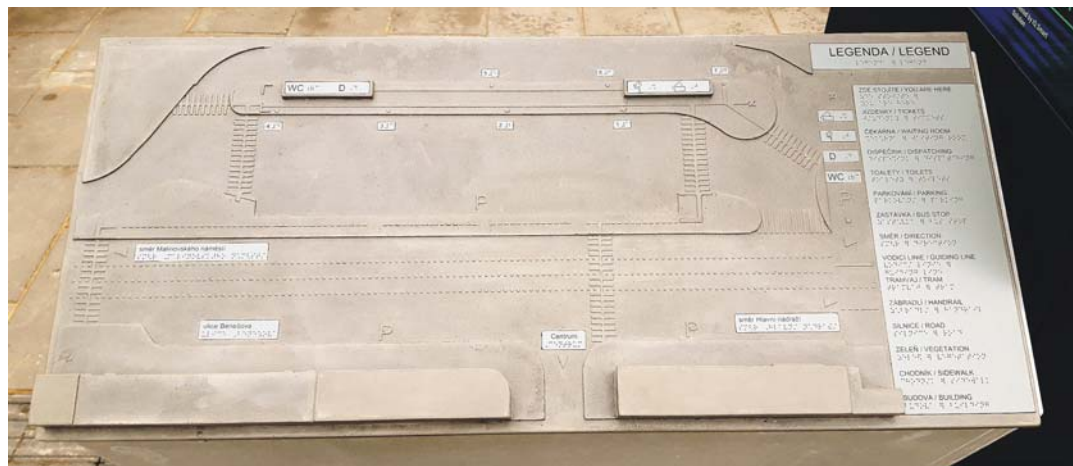
„Na dokončenou rekonstrukci nádraží Benešova máme od cestujících velmi pozitivní ohlasy, jsme rádi, že je po dlouhých letech opět

reprezentativním prostorem města Brna. Nově instalovaný infopoint jej doplňuje nejen funkčně, ale i esteticky. Jeho podobu jsme konzultovali a navrhovali tak, aby měl jednotný styl s dalším vybavením nádraží a zároveň aby dobře sloužil i nevidomým,“ vysvětlil generální ředitel Dopravního podniku města Brna Miloš Havránek.

Na displeji o rozměrech 90×70 cm cestující získají údaje o odjezdech spojů, směru, cílové stanici a čísla linky. To

vše ve dvojazyčné verzi – v češtině i angličtině. Spodní část panelu zobrazuje aktuální informace z provozu brněnské městské hromadné dopravy. Pokud v blízkém okolí nastane mimořádná událost, která ovlivní provoz linek MHD, cestující se to ihned po příjezdu na nádraží z infopointu dozví a mohou svoji další jízdu přizpůsobit situaci.

Součástí infopointu je betonový prvek, v jehož vrchní části je vsazená hmatová mapa nádraží s popisky

v Braillově písmu pro lepší orientaci slabozrakých a nevidomých občanů. Tvar betonového prvku byl navržen tak, aby umožňoval pohodlný přístup i pro handicapované osoby na invalidním vozíku.

Na návrhu podoby infopointu se významně podíleli studenti Vysokého učení technického v Brně z fakulty architektury – Bc. Veronika Hudínková, Bc. Petr Kotek a Bc. Dominik Handl. Pořízení nového infopointu je kofinancováno z programu bezbariérovosti zajišťovaného Poradním sborem Rady města Brna pro bezbariérové Brno.

■ htom

► Darujeme krev pro Brno, do níž se zapojily obě brněnské fakultní nemocnice i město.

Stejně jako ve sportu to i v tomto případě vzal Adam Ondra jako výzvu. „Je lehké být jakožto soustředěný a ambiciózní sportovec příliš zahleděný do sebe a nevnímat svět okolo. Ale dělá to, čemu se já věnuju, svět nějak lepší? Možná v určitých ohledech, ale darování krve může učinit téměř každý z nás a někomu tím jasně a hmatatelně pomoci,“ uvedl Adam Ondra a dodal: „Pokud mi to můj tréninkový plán jen trochu umožní, moc rád se osobně zúčastním akcí spojených s tímto projektem.“

Cílem kampaně Darujeme krev pro Brno je upozornit na potřebu dárce krve v českém zdravotnictví. Kampaň začne v dubnu 2020 a potrvá do března 2021. Nabídnou dny otevřených dveří v odběrových centrech, slavnostní setkání a předání benefitů oceněným bezpříspěvkovým dárům krve, motivační program pro

prvodárce, studenty vysokých škol a zaměstnance, Běh až na krev v Lužánkách apod. „Každý z nás se může dostat do situace, kdy bude potřebovat okamžitou a nezištnou pomoc od jiného člověka. Komplikovaný porod, autonehoda, operace; kromě lékařů je v těchto chvílích nezbytný ještě někdo – dárce krve, kterou pacient musí dostat, aby přežil. Vzhledem k vysoké koncentraci lidí a nemocnic v Brně je logické, že naše město dárce krve podporuje. Kampaň má za cíl získat další prvodárce a aktivizovat ty, kteří už s darováním krve mají zkušenost,“ uvedla primátorka města Brna Markéta Vaňková.

„V Česku dárce krve každoročně ubývá. Odcházejí ti starší a noví nepřibývají. Od roku 2010 ubylo přes 50 tisíc dárce a aktuálně jich máme kolem 250 tisíc. Podle odborníků by však v každé zemi mělo být kolem 4 % dárce, což u nás znamená zhruba 400 tisíc lidí, doplnil první náměstek primátorky Petr Hladík.

Anketa:

Je dobré darovat krev?

Neměla by za to být finanční odměna?

Zdeněk Junák,

herec Městského divadla Brno

Je dobré darovat krev, když to člověku dovoluje jeho zdravotní stav. V mládí, ještě jako student JAMU, jsem taky několikrát krev daroval, ale pak mi v ní našli něco, co tam nepatří, a vyhodnotili mě jako nevhodného dárce. Osobně si moc vážím těch, kteří krev dobrovolně darují. A jestli má být dárce krve honorováno? Já myslím, že ano. Proč? Všichni si platíme zdravotní pojištění, a přesto jsou některé lékařské zákroky, které si musíme zaplatit sami, nebo aspoň nějakou částkou přispět.

Mirka Topinková Knapková,

olympijská vítězka ve skifu LOH 2012

Myslím, že každý z nás se může dostat do situace, kdy bude potřebovat krev od dárce. Hlavní motivací pro darování krve by tak neměla být finanční odměna, ale ochota pomoci lidem a možná někomu i zachránit život. Osobně vnímám darování krve jako projev solidarity a pomoci druhým.

Šimon Ryšavý,

knihkupec a nakladatel

Krev je ta nejcennější tekutina na světě, kterou (zatím) nelze jakkoliv nahradit. Darování krve je darem člověka člověku, dárce zachraňuje nemocného při operaci či samotný život pacienta. Je jen na každém z nás, zda-li darujeme krev za finanční náhradu, či jako pomoc bližnímu... Skláním se před bezpříspěvkovými dárce krve a s hlubokou pokorou jim děkuji.

Milan Uhde,

dramatik

Má odpověď je jednoduchá: je to dobré a zaslouží si odměnu morální i hmotnou.

Pilíři kampaně jsou Transfuzní a tkáňové oddělení Fakultní nemocnice Brno a Odběrové centrum Krevní banky Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně. „Transfuzní a tkáňové oddělení FN Brno je největším výrobcem transfuzních přípravků pro klinické použití v České republice, ročně vydáme kolem 40 tisíc transfuzních přípravků v rámci naší nemocnice i mimo ni. Transfuzní a tkáňové oddělení FN Brno zastává také roli tzv. Krizového transfuzního centra pro jižní Moravu a Kraj Vysočina pro případ mimořádné události. Registr dárce krve se snažíme

neustále rozšiřovat,“ řekla primárka Transfuzního a tkáňového oddělení FN Brno Hana Lejdarová. „Krev je jedna z mála tekutin, které stále nejdou vyrobit uměle, a ve zdravotnictví je nenahraditelná. Proto věřím a doufám, že se v Brně a okolí najde dost lidí, kteří zavítají darovat krev i k nám, do nově otevřeného odběrového centra ve Fakultní nemocnici u sv. Anny. Mohou tím zachránit nejen lidský život,“ doplnil ředitel nemocnice u sv. Anny Vlastimil Vajdák.

■ (mmb, sal)

Foto: Archiv FN Brno a FNUSA

Darovat krev mohou lidé, kteří dosáhli plnoletosti, váží alespoň 50 kg a netrpí závažnou chronickou nemocí. Odběr plné krve zabere 5 až 10 minut a odebírá se 450 ml. Přístrojové odběry krevních složek trvají kolem hodiny, nejčastěji se tímto způsobem získává plazma a krevní destičky.

Nové horkovody šetří domácnostem za teplo

Každý vyměněný kilometr parovodu za horkovod znamená také roční snížení emisí o 336 tun CO₂.

Úspora pro přepojené domácnosti činí 1500 až 2000 korun ročně v nákladech na teplo.

Necelé tři kilometry zastaralých parovodů Teplárny Brno vymění letos za horkovody. K úplnému dokončení teplovodní sítě bude v dalších třech letech potřeba nahradit ještě zhruba 19 z celkových 66 kilometrů rozvodů. Hlavním cílem postupného přechodu z páry na horkou vodu, který Teplárny Brno odstartovaly před deseti lety, je rekonstrukce dožitého potrubí a výrazné snížení ztrát tepla při distribuci a ve výměňkových stanicích. Ztráty distribuční soustavy budou nižší o 450 tis. GJ, což přinese ročně úsporu

spotřeby 14 milionů metrů krychlových zemního plynu. Celkový přínos bude obdobný, jako by z města zmizelo 10 tisíc automobilů. „Naším zákazníkům pak po přepojení dodávka tepla za pomoci horké vody přinese úsporu tepla ve výši 8 – 15 %, což představuje zhruba 1 500 – 2 000 Kč úspor v ročních nákladech za teplo pro každou domácnost,“ uvedl generální ředitel Tepláren Brno Petr Fajmon.

Letošní etapa potrvá od března do října, provozuschopných bude většina úseků již během srpna.

Kde se bude letos pracovat:

Brno-střed: Poříčí – Polní

Už v říjnu minulého roku začaly teplárny na Poříčí s budováním horkovodního propoje mezi svými provozovny Špitálka a Staré Brno. Práce v oblasti Poříčí – Polní budou pokračovat do října. Doprava na ulici Poříčí bude sice omezená, ale po celou dobu rekonstrukce zůstane zdejší komunikace průjezdná v obou směrech. Omezeno bude v dalších měsících parkování na Polní, kde si práce vyžádají i zjednosměrnění provozu. Nemocnice Milosrdných bratří bude mít po dobu odstávky

mobilní zdroj tepla a bude pro pacienty přístupná. Cyklostezka na Bakalově nábřeží bude uzavřena s navrženou objízdou trasou. Před vstupem do základní školy na Bakalově nábřeží budou práce probíhat POUZE o prázdninách.

Brno-střed: Solniční, Besední, Veselá, Opletalova

V březnu pak Teplárny Brno naváží na rekonstrukci kanalizace společnosti BVK ve středu města. Výměna parovodů v oblasti ulic Solniční, Besední,

Veselá a Opletalova by měla být ukončena v říjnu, ovšem v závislosti na koordinaci s dalšími stavbami jiných investorů v dotčené oblasti, jako jsou kromě zmíněné opravy kanalizace také například rekonstrukce plynovodu či položení sdělovacích kabelů. Vše pak završí konečná úprava povrchu.

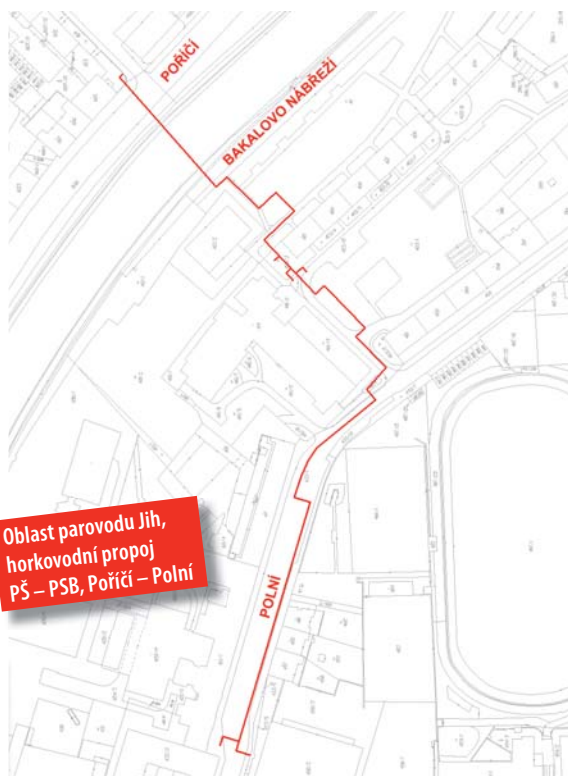
Židenice: Zábrdovická, Stará osada, Lazaretní, Kosmákova

Omezen bude provoz na Lazaretní, kde se teplárny sejdou na staveništi s Brněnskými vodárnami a kanalizací. Ulice pak bude zcela uzavřena mezi vjezdem do objektu Lazaretní 7

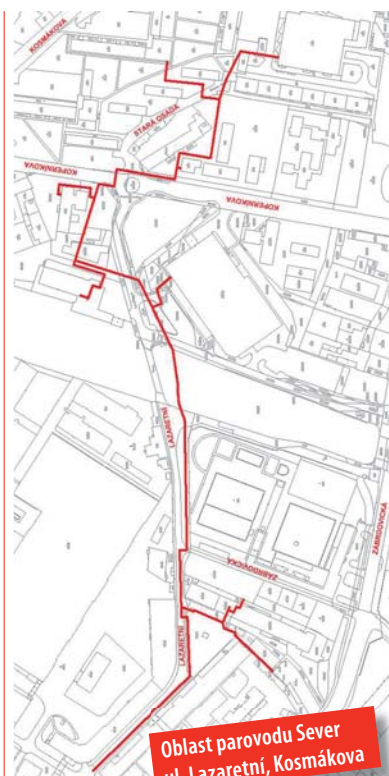

a železničním mostem. Uzavírka se dotkne i části ulic Koperníkova a Stará osada. Počítat je tady nutno i s omezením parkování.

Objízdné trasy povedou přes Koperníkovu, Bubeníčkovu a Zábrdovickou.

Oblast parovodu Jih, horkovodní propoj PŠ – PSB, Poříčí – Polní

Oblast parovodu Sever ul. Lazaretní, Kosmákova

Oblast ul. Solniční, Besední, Veselá, Opletalova

Příběh Tepláren Brno se píše již devadesát let

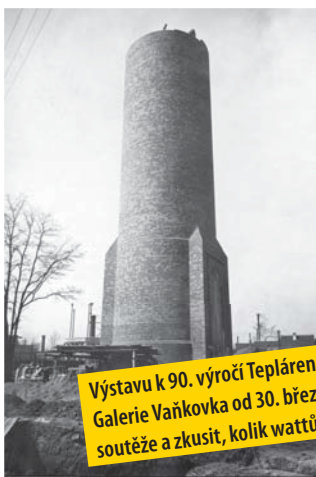
Věděli jste, že 1. dubna před jedenadevadesáti lety se pustili dělníci do práce na základech pro novou teplárnu na Špitálce? A přesto, že se na většinu dodávek už tehdy také vypisovalo výběrové řízení, přesto, že vybraný pozemek se ukázal jako silně podmáčený a bylo do něj nutné zarazit na 7000 dubových kůlů o délce až devíti metrů pro zpevnění, moderní teplárenský provoz spustil výrobu tepla a elektřiny dvacet měsíců od zahájení stavby – v prosinci roku 1930.

A víte, že dnešní společnost Teplárny Brno, která je pokračovatelem této tradice v moravské metropoli, hřeje nejen sto tisíc brněnských bytů, ale také vilu Tugendhat nebo mrakodrap AZ Tower, nemocnice, školy, kanceláře... A že její elektřina zase pohání tramvaje a trolejbusy...

To vše a ještě mnohem více se dozvíte na výstavě, kterou u příležitosti svých 90. narozeniny připravily Teplárny Brno do prostor Galerie Vaňkovka. Od 30. března do 13. dubna tu čtyřicet panelů nabídne historické fotografie a dokumenty, ale i názorné grafy a nečekaná srovnání mapující kombinovanou výrobu a distribuci tepla a elektřiny v Brně,

které však vždy měly společného jmenovatele: Užít co nejmodernějších technologií, aby byla zaručena maximální šetrnost k životnímu prostředí.

Pokud to možnosti dovolí, doplní panely také trojrozměrné exponáty, jako například turbonapáječka či regulátor tlaku. Zájemci se budou moci zapojit do soutěže o ceny a vyzkoušet si na veslařském trenažeru, kolik wattů tepla jsou schopni za minutu vyrobit vlastní silou... Přijďte si i vy prožít příběh tepla v Brně, který se odvíjí již po devět desetiletí.

Výstavu k 90. výročí Tepláren Brno si můžete přijít prohlédnout do Galerie Vaňkovka od 30. března do 13. dubna 2020. Zapojit se můžete i do soutěže a zkusit, kolik wattů tepla vyrobíte na veslařském trenažeru...

TE TEPLÁRNY BRNO 90 LET

Počátkem prosince 1930 byla spuštěna brněnská teplárna na Špitálce, moderní provoz, který sklízел uznání doma i za hranicemi. Brno patřilo k prvním městům, kde byla realizována kombinovaná výroba tepla a elektřiny, čímž se zapsalo do historie teplárenství. Tato výroba, v současnosti označovaná zkratkou KVET, umožnila do té doby obvyklou 30% účinnost paliva zvýšit až na osmdesát procent. Moderní technika ale není levná. První propočty na výstavbu díla se přehouply přes hranici 70 milionů korun. Na druhé straně – na prahu hospodářské krize teplárna nabízela práci pro šest stovek dělníků. I to byl zřejmě jeden z důvodů, proč nakonec banky poskytl jen 50 milionů, ale jejich umocnění se mohlo protáhnout až na 35 let. Kotelna Špitálky byla vybavena 4 strmotrubnatými kotli s práškovým topením, granulační komorou na tlak 6,5 MPa a přehřátím 435 stupňů. Dva kotle dodala domácí První brněnská strojírna, jeden Královopolská a jeden kotel doputoval ze Škodových závodů. Inženýrsky nezaostávala ani strojovna o výšce 19,4 metru s třemi protitlakými turbínami. O nadstandardních parametrech technologie svědčí i to, že základní vybavení teplárny bylo s to uspokojit nejen momentální potřeby brněnské průmyslové a terciální sféry, ale s dostatečnou rezervou zabezpečovalo dodávky energie bez výpadku až do roku 1938. ■ (tb)

inzerce

Tiskarna Brno.cz

CCB
tisk a grafika

S Milenou Flodrovou o Brňanech a Brňácích

Autorkou kresby Mileny Flodrové z její poslední knihy *Brno a Brňanky* je Kateřina Škrabalová.

Historičku Milenu Flodrovou lze označit za zosobněnou historii města Brna. Desítky let neúnavně přibližovala známé i méně známé aspekty dějin města. V přednáškách, knihách, v novinách i v rozhlase. V lednu oslavila 85. narozeniny a při té příležitosti ukončila své veřejné vystupování. Svůj poslední rozhovor poskytla Českému rozhlasu Brno a jeho tištěnou verzi pak přináší právě měsíčník Šalina.

Proč vlastně poslední rozhovor?

Člověk má vědět, kdy skončit. Má skončit včas, aby si ho lidé pamatovali ještě z dob dobrých. A ne až začne plácát nesmysly, přestává mu to myslet, až už těžko mluví, až už málo slyší, vidí. To se na mne hrne – a já si řekla, že je čas, kdy mám skončit.

Co tedy teď vlastně děláte, to kreslíte i čárnu za svým vztahem k historii Brna?

Já už moc nemohu vycházet ven z bytu. A tak pracuji především na naší Internetové encyklopedii dějin Brna. Projektu, který inspiroval i další města. Vznikl nenápadně – když jsem dělala v Muzeu města Brna, tak jsme uvažovali o klasické encyklopedii. Jenže ta má svá úskalí. Přišel však technický pokrok – a paní Jitka Šibíčková, která je duší a iniciátorem toho všeho, pomohla

zařadit encyklopedii na internetu. Kolem ní vznikl kolektiv lidí z archivu, muzea, knihovny a dalších kulturních institucí. Ten se už před 15 lety zavázal, že za tuto práci nechce ani korunu. Platí to dodnes. Já už nemohu dobíhat do archivu a doplňovat další věci, a tak spíš působím jako korektorka, když se někdo překlépne nebo něco zapomene. A mě těší, že vím, že lidé se tak o Brně dozvídají, co by se dozvědět měli.

Vynejte rodačka z Brna, pocházíte z Hranic. Co vlastně bylo tím okamžikem, kdy se poprvé projevila ten Váš mimořádný vztah k Brnu?

Do Brna jsem přišla coby čtyřleté dítě 13. března 1939. Měla jsem báječného tátu, to byl profesor Robert Volek. Na III. reálném gymnáziu v Brně a pak na elektrotechnické průmyslovce učil češtinu, dějepis a zeměpis. A byl dokonalý vypravěč. Spolu jsme chodili po městě, on mi báječně povídal o historii, ukazoval památky. Mne to tak nějak zaujalo, takže mne to nasměrovalo na filozofickou fakultu, k historii jsem si tam přidala archivnictví. Pak jsem nastoupila v roce 1957 do Muzea města Brna, kde jsem strávila dalších 33 let. Tam jsem pochopila, že se musím věnovat otázkám a událostem v celku, že je třeba vše chápat a vysvětlovat ve vzájemných souvislostech a zbytečně se neutápět v odborných výrazech, nutných spíše pro přísné

vědeckou práci. Prostě vyprávět jako pravdivé příběhy s takovým – či onakým koncem.

A stala jste se i autorkou onoho vymezení mezi Brňákem a Brňanem...

Já jsem si vymyslela takovou imaginární společnost Amici civitatis Brunensis, česky Přátelé města Brna, tam jsem ta dvě slova rozlišila. Brňan je obyvatelem města Brna, který má své město upřímně rád, váží si ho, cítí se v něm doma. Neškodí mu, nenichá ho, snaží se dělat mu svým životem a chováním dobrou reklamu, je vlídný k návštěvníkům a hostům města, ale nesmlouvavý k jeho škůdcům, zajímá se o vše, co s Brnem v minulosti i současnosti souvisí, neobohacuje se nikdy na úkor Brna, kritizuje jen konstruktivně a kultivovaně, přijímá a respektuje už právně rozhodnutá a demokraticky přijatá řešení, byt by nebyla v jeho vlastním zájmu. A dodržuje pořádek a řád. Zatímco Brňák je sice obyvatelem města, ale pravým opakem Brňana. Má však naději, bude-li o to usilovat, že se stane Brňanem.

Pokud byste to měla odhadnout, má naše město víc Brňanů nebo Brňáků? Jste optimistka?

Ano, já věřím, že Brno má víc Brňanů než Brňáků. Pochybuji, že by si někdo přál, aby se Brno mělo špatně. Každý se snažíme přispět k hodnotě, kterou naše město má.

Mimochodem, kdybyste měla stroj času a mohla se podívat do historie Brna, kam by to bylo?

To je těžká věc, každé století něco mělo. Já si moc vážím samotného vzniku Brna. Když na přelomu 12. a 13. století vznikalo Brno na území dnešního vnitřního města, tak tady už bylo osídlení slovansky mluvících lidí. A k těm se přistěhovali příslušníci jiných zemí, přišli i Židé. To všechno se na jednom místě propojovalo. Oni se museli nějak domluvit a uzavřeli to město jako celek. V roce 1243 si Brňané sami sestavili – a králem Václavem I. dali potvrdit – městská práva, která se pak stala vzorem i pro další města.

Včem jsou tak výjimečná, že byste u jejich vzniku chtěla být?

Mají na tehdejší dobu obdivuhodný občanský princip. V jejich 49 člancích najdete slova jako „každý“, „kdokoli“. Stojí tam třeba, že jestliže v trhový den na tržišti někdo vytaší meč a někoho bude ohrožovat, zaplatí rychtáři a nebude-li mít peníze, bude mu ruka provedena dýkou. Je to kruté, vím, ale není tam nic o původu těch lidí, jejich postavení či bohatství. Každý, někoho. To se mi moc

líbí. Možná právě tohle všechno vložilo do Brna jakýsi gen tolerance. Že spolu musíme vycházet, když spolu chceme žít. Nesmíme se nenávidět, hádat, rozčilovat. I proto Brno nepoznalo třeba židovské pogromy, nezažilo upalování kacířů.

Takže proto cesta do středověku. Co kdybych vám nabídnul setkání s některou osobností Brna, která by to byla?

Těch jsou stovky, ne-li tisíce. Asi s Leošem Janáčkem, protože jsem kdysi hrávala na klavír. To byla taková samostatná osobnost, asi s ním nebylo lehké vyjít, ale jeho skladby miluji. Nebo třeba architekt Ernst Wiesner, který tu zanechal spoustu neprávem přehlížených staveb. Ale nechtěla bych nikoho urazit. Já bych se sešla s kýmkoli z minulosti Brna – a určitě bychom si měli o čem povídat.

U příležitosti vašich narozenin primátorka Markéta Vaňková oznámila, že jste nominována na čestné občanství města Brna...

Prosím, o tom vůbec nemluvte. Nechávám to samozřejmě na městě

Brně a jeho představitelích, ale já se necítím zasloužená. Já si vážím každého obyvatele Brna, který je právě tím Brňanem. A dodržuje Desatero Brňana. Věřím, že v souladu s Járrou Cimrmanem „Brňan je člověk až slušný“.

To je vaše poselství Brňanům?

Ano, to je takové moje poselství jim i městu, které se stalo mým domovem. Neměnila bych. Bydlím na Lesné, a tak ho vidím z nadsledu a z výšky. A jsem ráda, když se něco podaří, něco pěkného a přínosného.

Brno bylo vždy mezi Prahou a Vídní. Bylo majetkem českých králů, ale do Vídně mělo vždy nějak geograficky blíž – a muselo tedy v tom pomyslném středu propojovat různé názory. Dělal to mírumilovně, bez velkého násilí a bez zbytečných krveprolití. Ať je to tak i dál.

Děkujeme a přejeme hodně zdraví.

■ (míš, jih, foto: M. Schmerková)

Rozhovor včetně plného znění Desatera Brňana najdete na webu brno.rozhlas.cz.

inzerce

Jarní FASHION SHOW

NEJNOVĚJŠÍ MÓDNÍ KOLEKCE OBLÍBENÝCH ZNAČEK

i 14.–15. BŘEZNA 2020

Olympia
BRNO

Vysadit nový les bez lidských rukou nejde

Víte, že:

- v lesních školkách roste sazenice 2 – 5 let
- průměrně se sází 10 tis. sazenic / hektar (tedy zhruba na jedno fotbalové hřiště)
- 10 – 15 let trvá, než se sazenice obejdou bez lidské pomoci
- podmínkou pro sázení je rozmrzlá zem, vlhko, nenaražené sazenice

Lesníci z Lesů města Brna pečlivě připravují zalesnění ploch postižených kůrovcovou kalamitou. Vybrané lokality je třeba vyklidit od větví a zbytků po těžbě, které na větších plochách LmB naštěpují a následně rozprostřou po povrchu. To je velmi dobré jak pro zlepšení a udržení vody v zemi, tak pro snížení

teploty odlesněné plochy. Štěpka svým pomalým rozkladem přirozeně pomáhá novým sazenicím potřebnými živinami v nejbližších letech.

Na každou konkrétní plochu v zimě lesníci zpracují pěstební plány, ve kterých se určí druh a množství sazenic na konkrétní místo. Rozhodující pro výběr je podloží,

nadmořská výška, velikost plochy, orientace, vlhkost apod. Sazenice ze semen sebraných v brněnských lesích pocházejí z vlastních školek společnosti na Babím lomu.

A nyní můžeme počítat, kolikrát konkrétní sazenici vezme do ruky lidská ruka: Nejdříve je vyryta ze záhonu ve školkách, kde ji pracovníci

zabalí a svážou. Pak si pro ni přijede lesník a odveze ji na místo sázení, kde ji musí tzv. „založit do země“, aby neoschly kořeny. To znamená, že vykope rýhu, do níž sazenice uloží a zahrne je. A ve finále jsou sazenice rozneseny po pasece, kde je šikovné lidské ruce zasadí sekeromotykou do leckdy velmi kamenité a tvrdé hlíny. Ani tím starost o nový mladý strom nekončí. Je nutné ho ochránit před zvěří a zajistit mu prostor pro růst. To obnáší stavbu oplocenek okolo pasek nebo repelentní nátěry vrcholových výhonů proti mlsné zvěři. Podle množství srážek se malé stromky průměrně dvakrát za rok ručně ožínají srpem nebo kosou.

■ (sal, foto: Archiv LmB)

inzerce

**TRÁPÍ VÁS PADÁNÍ VLASŮ NEBO LUPY?
JSOU VAŠE VLASY MASTNÉ, SLABÉ, JEMNÉ,
ROZTŘEPENÉ ČI JINAK POŠKOZENÉ?**

**Řešením je trichologické vyšetření vlasů
a vlasové pokožky.**

CLINICAL
HAIR & HEALTH

Clinical Hair&Health Trichologická poradna
Horníkova 34
628 00 Brno Líšeň

+420 773 762 885 | www.tricho.cz

Škola Elpis dává žákům i rodičům naději

Už čtvrt století pomáhá dětem od předškoláčků až po dospívající s těžkým zdravotním handicapem v Brně škola Elpis. Svůj provoz zahájila v dubnu roku 1995. „Počátkem 90. let byly přitom školy pro velmi těžce postižené žáky v naší zemi ojedinělé,“ vzpomíná na okolnosti vzniku ředitelka Elpisu Věra Havlíčková. Inspiraci odjela načerpat do Nizozemska a po jejím návratu se v uvolněných prostorách bývalé mateřské školy Zbrojovky začala rodit naděje, jak zní i překlad řeckého slova elpis. „Všem dětem jsme chtěli dát skutečnou naději a šanci, že se ve škole něčemu naučí a zařadí do kolektivu svých vrstevníků,“ upřesňuje Věra Havlíčková.

Cílem bylo vytvořit bezbariérovou školu pro kombinovaně postižené žáky, kteří do té doby byli v domácí péči rodičů. Za pětadvacet let však Elpis urazil pořádný kus cesty: od otevření školy v budově bývalé MŠ Zbrojovky přes celkovou rekonstrukci a přístavbu včetně bezbariérového propojení tří budov chodbami

až po stěhování z nevyhovující budovy na Božetěchově do prostor na ul. Fr. Škaunicové... „To podstatné vždy přetrvávalo a přetrvává dodnes, a to velmi dobrý přístup k dětem, jejich rodičům a zaměstnancům. Již 11 let jsme například jako jediná speciální škola v republice držitelem certifikátu kvality ISO,“ doplnila zástupkyně ředitelky Mgr. Jana Hrabcová.

Elpis byla první internátní speciální mateřskou a pomocnou školou na jižní Moravě. V současnosti zajišťuje výchovu, vzdělávání, rehabilitaci a poradenství žákům s těžkým mentálním postižením, kombinovanými vadami a poruchami autistického spektra ve věku od 3 let do 24 let, a to v mateřské škole speciální, základní škole speciální a praktické škole jednoleté. „Naši snahou je být pohodovou školou s radostnou a rodinnou atmosférou, do které žáci i učitelé chodí rádi. Úzce spolupracujeme s rodiči i profesionály ze školských poradenských zařízení. Jsme otevření novým trendům včetně netradičních forem a metod vzdělávání žáků s postižením, jako jsou bazální stimulace, arteterapie, muzikoterapie, ergoterapie a další,“ říká Věra Havlíčková. Do aktivit školy se pravidelně zapojují i spolek rodičů a přátel školy MANUS, který v prostorách školy pořádá letní přírůstkové tábory a víkendové akce pro žáky. ■ (sal, foto: Archiv Elpis)

Slavte s Elpis:

Vernisáž výstavy **Obrázky pro radost** k 25. výročí založení školy se bude konat 1. dubna 2020 v 16 hod v galerii ARTIKLE na Masné 27/9 v Brně. V pondělí 20. dubna v 16 hod. se pak uskuteční v katedrále sv. Petra a Pavla slavnostní koncert.

inzerce

Právní poradna Danažské dary

Při darování či výhodné koupi nemovitosti strany často ujednají pro převodce právo v nemovitosti dožít – zřídí v jeho prospěch současně věcné břemeno a převodce se tak stane oprávněným z tohoto věcného břemene. Nabyvatel se sice stane vlast-

níkem věci, z jejího užívání je ale po dlouhou dobu zcela vyloučen. Obvykle se neupravují povinnosti oprávněného starat se o nemovitost. Nebo za užívání vlastníkovi cokoli platit. Dle zákona je povinen opravy a údržbu provádět oprávněný a užívání je bezplatné. Další detaily zákon nestanoví. Taková základní úprava práv a povinností může být dostatečná v případě darování. Jindy dochází ke sporům, oprávněný často jakoukoli údržbu odmítá. Právo vlastníka provést potřebné opravy na náklady oprávněného, neucení-li tak sám, by měla převodní smlouva obsahovat. Problémy přináší též investování do věci nad rámec její údržby. Vhodné je i sjednání možnosti pro zrušení věcného břemene, zejména pro porušování povinností oprávněného. Jinak se totiž může nemovitost stát skutečným danažským darem, který přináší po dlouhou dobu jeho nabyvateli jen nemalé starosti.

JUDr. Petr Večeřa, advokát

Advokátní kancelář Muzikář & Partners

www.muzikarpartners.cz

Psychické potíže? AVS přístroj pomůže a vyzkoušet ho můžete i zadarmo.

„Měla jsem problémy se spánkem, nic nezabíralo a léky mi nedělaly dobře. Tak jsem si pořídila AVS přístroj. Nejprv jsem tomu nevěřila, ale stalo se! První noc jsem usnula hned a za dva týdny jsem byla z nejhoršího venku.“ říká Zdena Tomšů z Brna.

Častý příběh, proč lidé volí AVS přístroj, zvaný psychowalkman. Lékařka Tereza Gabryšová dodává: „Pro dobrý spánek je místo léků lepší psychowalkman.“ Kromě nespavosti AVS přístroj výborně eliminuje stres a únavu, takové to napětí a nedobrou pohodu, pomáhá rychle i u depresí či zlepšuje učení. Hodně zájemců si kupuje psychowalkman na rychlou kvalitní relaxaci.

Nasadíte si speciální brýle a sluchátka, na ovládání si zvolíte program, například „Rychlé odstranění únavy“ a zapnete start. Pulsující světlo z brýlí a hudba či zvuky ze sluchátek přeladí biorytmus do stavu bez únavy. AVS přístroj navozuje stavy, které jsou pro organismus přirozené, ale vlivem

různé civilizační zátěže je člověk není schopný sám spontánně dosáhnout. Tuto technologii AVS vyvinula už před 40 lety NASA a dva nositelé Nobelových cen. Velkou popularitu získávají AVS přístroje za poslední roky, kdy se výrazně zvýšila

Vyzkoušení zdarma:

Skvělé účinky metody AVS si můžete vyzkoušet zdarma u odborného garanta: Galaxy, Mojmirovo nám. 27, Brno.

Výhody AVS přístrojů, doporučených lékaři:

- řeší nespavost, depresivní stavy, úzkosti, stres, únavu...
- má přes 40 možností - účinků
- působí přirozeně, bez vedlejších účinků
- dokáže nahradit i léky

jejich účinnost a uživatelský komfort.

Podle výzkumu uvádí 48% Čechů, že účinky předchýly jejich očekávání. Fungování AVS přístroje si může každý sám ověřit, což je v oblasti zdraví unikátní. Vyzkoušet AVS přístroj zdarma můžete u odborného garanta Galaxy - Mojmirovo nám. 27 v Brně. Tamtéž si můžete za poplatek půjčit AVS přístroj i domů. Platí se kolem 700 Kč na týden a když si poté přístroj zakoupíte, tak neplatíte nic.

MUDr. Jan Cimický, Csc.:

První psychowalkman jsem si přivezl z ciziny před 20 lety, od té doby je používáme. V dnešní době bych jej doporučil téměř všem.

**Objednejte zdarma
tištěnou brožuru a
katalog přes SMS:**

Pošlete běžnou SMS s Vaší
poštovní adresou a slovem
SALINA na tel.: 778 035 563
Dostanete vše obratem.

TERMÁLY AUTOBUSEM MAĎARSKO – SLOVINSKO ODJEZDY BRNO!

Hotel JUFA Vulkan**** Celldömölk	30. 4.–3. 5.	5 990 Kč 3 noci / polopenze
Thermal Hotel Balance**** Lenti	7. 5.–10. 5. 27. 9.–30. 9.	6 690 Kč 3 noci / polopenze
Hotel Park Inn**** Zalakaros	5. 3.–8. 3. 12. 11.–15. 11. 26. 11.–29. 11.	6 990 Kč 3 noci / ALL INCLUSIVE
Hotel Park Inn**** Zalakaros	4. 3.–8. 3. 8. 11.–12. 11. 15. 11.–19. 11.	7 990 Kč 4 noci / ALL INCLUSIVE
Hotel Park Inn**** Zalakaros	5. 4.–9. 4. 4. 10.–8. 10. 11. 10.–15. 10.	8 290 Kč 4 noci / ALL INCLUSIVE
Hotel Park Inn**** Sárvár	11. 3.–15. 3.	8 290 Kč 4 noci / ALL INCLUSIVE
Hotel Park Inn**** Sárvár	4. 10.–8. 10. 8. 11.–12. 11.	8 490 Kč 4 noci / ALL INCLUSIVE
Hotel Park Inn**** Sárvár	5. 11.–8. 11.	7 790 Kč 3 noci / ALL INCLUSIVE
Hotel Park Inn**** Sárvár	26. 11.–29. 11.	7 690 Kč 3 noci / ALL INCLUSIVE
Hotel Karos Spa**** Zalakaros	19. 5.–27. 5. 2. 6.–10. 6. 16. 6.–24. 6.	10 990 Kč 7 nocí / polopenze
Hotel Flóra*** Eger	1. 9.–8. 9.	11 990 Kč 7 nocí / polopenze
Hotel Radin**** Radenci (SLO)	4. 5.–8. 5.	7 990 Kč 4 noci / polopenze
Hotel Thermal**** Moravske Toplice (SLO)	4. 5.–8. 5.	8 290 Kč 4 noci / polopenze
Zdravísluži Dvůr**** Rímske Toplice (SLO)	22. 4.–26. 4. 29. 4.–3. 5.	8 590 Kč 4 noci / polopenze

Cena za osobu ve dvoulůžkovém pokoji,
včetně vstupů do termálních lázní,
dopravy a služeb delegáta!

CK Hungariatour – Brno, Solniční 13
Tel.: 603 485 226

www.hungariatour.cz

Navrhněte projekty pro Brno. Dáme na vás!

Dáme na vás

Participativní rozpočet

B | R | N | O

Kašlete na pochyby!
Navrhněte projekt pro Brno
do 15. 5. 2020

damenavas.brno.cz

VY navrhujete

Obyvatelé města Brna ví, jak zlepšit své okolí. V minulých ročnících Dáme na vás podali spoustu nápadů, jak oživit své město. Mezi vítěznými projekty, které se chystají k realizaci, jsou např. tabule s odjezdy v podchodu Hlavasu, úprava prostoru Sadová v Králově Poli, výsadba stromů, program pro onkologicky léčené děti nebo vybudování sportoviště v různých částech Brna. Máte také nápad na úpravu svého okolí nebo na aktivitu, která by oslovila široký okruh Brňanů či by pomohla jiným lidem? Od 15. února můžete podávat své nápady pomocí jednoduchého online formuláře na www.damenavas.brno.cz. Projekty můžete zaměřit na pořízení hmotného i nehmotného

majetku – hřiště, stromy, softwary, aplikace apod., nebo na „měkké“ aktivity – semináře, sportovní aktivity, kurzy apod.

Se svými dotazy se můžete obracet na Kancelář participace. Vše také najdete na webových stránkách www.damenavas.brno.cz. V úterý 31. března od 17:00 hodin proběhne veřejné setkání (workshop) v Urban centru na Mečové 5. Zde budete moci společně s ostatními diskutovat nad nejrůznějšími nápady pro vaše okolí, tvořit projekty společně nebo se zeptat na cokoli, co vás zajímá.

Tým Dáme na vás se těší na vaše nápady. Nenechte je ležet v šuplíku!

■ (mmb)

Dáme na vás v roce 2020

- celková částka pro realizaci projektů je 35 000 000 Kč,
- maximální částka na jeden projekt je 3 000 000 Kč, cenu zkontrolujte například na internetu nebo požádejte o pomoc koordinátorku, která vám velmi ráda poradí, email: damenavas@brno.cz,
- projekt musí být realizován na majetku města Brna,
- termín pro podávání projektů je od 15. 2. do 15. 5. 2020,
- projekty lze podávat pouze elektronicky, příp. přijít osobně za koordinátorkami s předem vyplněným podkladem, jehož osnovu je ke stažení na webových stránkách projektu,
- finálové hlasování proběhne od 1. do 30. 11. 2020.

Není vám ještě třicet let a chcete znát svou kondici?

Složení těla, hustota kostí, kapacita plic nebo nožní klenba. A navíc třeba krevní tlak a jak máte silný výkop. To vše si můžete nechat zdarma změřit, pokud jste ročník 1991 nebo 1992 a narodili jste se v Brně. Centrum RECETOX totiž stále shání tyto Brňany do studie CELSPAC, která navazuje na dlouholetý výzkum brněnských dětí. Vědci v něm sledovali celou

jednu generaci dětí od těhotenství matky až do jejich dospělosti. Před 8 lety centrum RECETOX převzalo za studii zodpovědnost a v loňském roce spustilo navazující výzkum.

Vše probíhá anonymně, vyšetření je bezbolestné a věnujete mu nejvíce jedno dopoledne. Pokud jste se narodili v letech 1991 až 1992 v brněnské porodnici, ozvěte se na info@celspac.cz. ■ (sal)

V ulicích a parcích přibudou nové lucerny

Ve dvaceti městských částech lidem posvítí nové veřejné osvětlení. Stejně jako v loňském roce totiž poskytlo město Brno společnosti Technické sítě Brno (TSB, a.s.) dotaci na výstavbu dalších světelných míst.

Budování nového veřejného osvětlení postupuje podle seznamu požadavků, které na základě výzvy zaslaly jednotlivé úřady městských částí. Ne vše z několika stovek přání je však

možné splnit. Asi u dvou stovek z nich bude nutné napřed vyřešit majetkové právní vztahy s vlastníky pozemků. Jinde bude zase třeba nejprve vystavět komunikaci, bez níž nelze veřejné osvětlení výškově nastavit. „V loňském roce se však podařilo vybudovat přes sto nových světelných míst a letos jich opět plánujeme vystavět kolem 120,“ upřesnil generální ředitel TSB, a.s. Ing. Pavel Rouček, LL.M.

Zatímco někde se nové osvětlení postaví samostatně, jako například v parku R. Federa v Židenicích či v ulici Jezerní v části Brno-jih, více jak polovina vznikne společně s běžnou obnovou stávajících lamp, jako tomu bude V Újezdech – Rysova v Medlánkách či na Ulrychově v Komině atd.

V rámci běžné obnovy plánují TSB, a.s., vyměnit dalších cca 700 stožárů veřejného osvětlení, a to téměř na čtyřiceti ulicích. Nejvíce stožárů bude obnoveno na ulicích Heršpická-Videňská a Dunajská – vždy téměř sto kusů. Zhruba třetina těchto staveb se uskuteční ve spolupráci s plánovanými rekonstrukcemi Brněnských vodáren a kanalizací a Brněnských komunikací, což pro obyvatele daných lokalit znamená omezení nepříjemností spojených se stavebními pracemi na minimum.

Kromě toho hodlají Technické sítě letos nahradit asi v sedmdesáti brněnských ulicích dosluhující sodíkové svítidla za úspornější LEDky. Těch bude letos instalováno téměř tisíc kusů. „Tato svítidla nám umožní snížit i počet stožárů v některých ulicích, například na Heršpické,“ doplnil vedoucí odboru veřejného

osvětlení TSB Dušan Piják. V současné době funguje v Brně už více jak dva tisíce kusů LED svítidel. Mimo snížení počtu stožárů v některých lokalitách přináší jejich nasazení i úsporu elektřiny a v neposlední řadě umožňují splnění požadavků současně platných norem na nasvětlení komunikací.

U elektrického zařízení platí, že musí splňovat normy platné v době jeho instalace. Současné normy pro veřejné osvětlení požadují intenzitu osvětlení komunikace násobně vyšší, než tomu bylo před 30 lety (podle typu komunikace, v její blízkosti jsou postavené), což by se sodíkovými svítidly bylo obtížné zajistit. Již letos je cílem nasazení LED svítidel zvýšení bezpečnosti provozu na ulicích Selská v Maloměřicích či Jemelkova ve Starém Lískovci. „Poslední poznatky z oblasti silničního provozu směřují k tomu, že je lepší nasvětlit dobře a rovnoměrně celou komunikaci, než jen přisvětlovat přechody pro chodce. Navíc některé přechody nasvětlit v souladu s platnými normami ani nelze. Důvodem jsou malé vzdálenosti mezi nimi, chybějící dělicí ostrůvky či vysoký jas pozadí,“ upřesnil Dušan Piják. ■ (sal, foto: TSB)

inzerce

inzerce

ROZŠÍŘUJEME BRNĚNSKÝ TÝM

Jsme specialisté na následnou intenzivní péči s mnohaletou tradicí a zkušenostmi. Úzce spolupracujeme se státními nemocnicemi. K pacientům přistupujeme s respektem a úctou.

**VŠEOBECNÉ SESTRY, PRAKTICKÉ SESTRY,
SESTRY SE SPECIALIZACÍ ARIP/IP A SANITÁŘE**

PRACOVNÍ POMĚR

Místo pracoviště: Brno střed nebo Řečkovice
Odměny pro sestry **28 000–41 000 Kč** dle vzdělání a praxe.
Náborový příspěvek **50 000–100 000 Kč**.

**NABÍZÍME BOHATÝ BONUSOVÝ
SYSTÉM, NOVÉ A MODERNÍ PRACOVNÍ
PROSTŘEDÍ A RODINNÝ KOLEKTIV.**

více info na www.chronicarebrno.cz
nebo nás kontaktujte na kariera@vzas.cz, 608 513 199.

KDYŽ VÁŠ DAR ZNAMENÁ VÍC

Pro rodiny, které zasáhla vážná nemoc, představuje naději, porozumění i méně starostí.

Pomáhejte s námi! Staňte se Dobrým andělem na www.dobryandel.cz

www.americatours.cz

Severní • Střední • Jižní

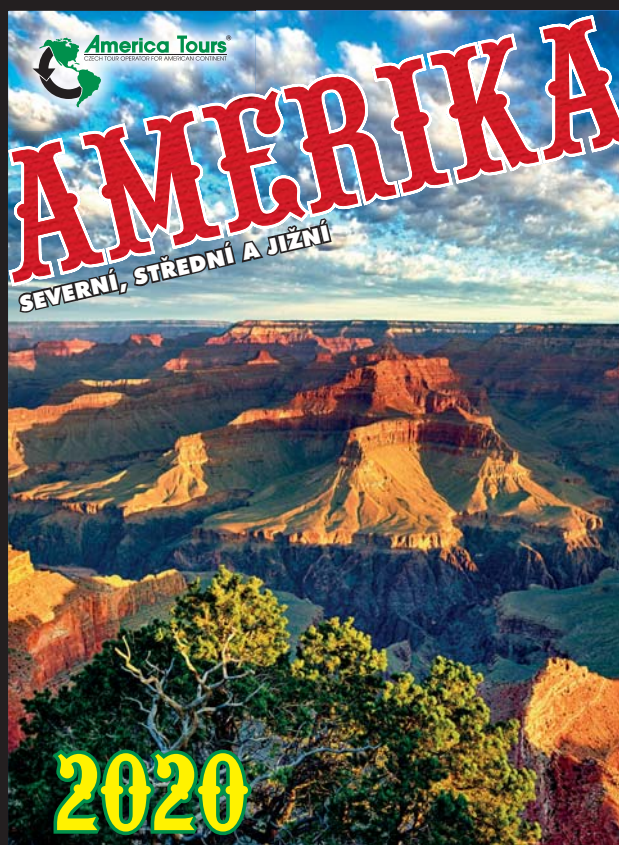
Amerika

Polette s námi za úžasnými zážitky!!

Největší výběr poznávacích zájezdů

Služební cesty • Zájezdy na zakázku • Incentiva

Sestavení itinerářů – letenky – ubytování
vstupenky – nájem aut, motorek a camperů

cestovní kancelář

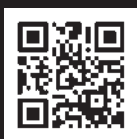
America Tours, v.o.s.

Moravské náměstí 14

602 00 Brno

tel.: 542 215 152

email: brno@americatours.cz

www.americatours.cz

Mobidik a Senior akademie sklízí úspěchy a pokračují

Už dvacet let objíždí brněnská strážníci se speciálně upraveným autobusem Mobidik občany a informují je o potenciálních nebezpečích. Letos znovu zaznamenali vysoký zájem o patnáctý ročník Senior akademie, která upozorňuje na spotřebitelská, zdravotní a další rizika. Radní proto schválili žádost Městské policie Brno o finanční podporu těchto projektů ve výši 181 000 Kč z rozpočtu Jihomoravského kraje.

„Finance použijeme v projektu Mobidik na výjezdy po Jihomoravském kraji a na nákup užitečných prezentačních předmětů. Pro Senior akademii vytiskneme za obdržené peníze informační ročníkové brožury nebo například pravidelné čtvrtletní periodikum pro absolventy všech programů Senior akademie,“ uvedl ředitel Městské policie Brno Luboš Oprchal.

Mobilní informační centrum nazvané Mobidik je autobus přebudovaný za účelem prevence kriminality. Vůz obsahuje informační panely, dotykové monitory, obrazovky na promítání prezentací a vzdělávacích

videí. Strážníci, kteří v něm šíří osvětu, dokážou s nabídkou informací oslovit všechny věkové skupiny. Výhodou Mobidiku je, že přijíždí lidem naproti a nečeká, až si občané vyhledají užitečné rady sami. Poskytuje jim informace o zabezpečení majetku a zvýšení vlastního bezpečí. Mobidik například poradí, jak se chovat při stalkingu, sousedských sporech a jak předejít dopravním nehodám.

Senior akademie je speciální studijní program určený seniorům. Studium se zaměřuje na témata kriminálních, pořádkových, dopravních, spotřebitelských, zdravotních, sociálních či finančních nebo požárních rizik, která seniory v současnosti ohrožují. Zájem o ni je tak vysoký, že kapacita přednáškových sálů nedostačuje a strážníci nemohou pokrýt poptávku všech zájemců. Kredit si akademie získala i mezi odbornou a lektorskou veřejností. V době svého vzniku byla naprostým unikátem a brzy také inspirací pro malá i velká města. A zkušenosti potvrzují, že její absolventi se dovedli ubránit nekalému jednání. ■ (MMB)

inzerce

Rekonstrukce semaforů na křižovatkách pokračuje

V brněnské dopravě je třeba myslet na budoucnost a zejména na křižovatkách modernizovat světelnou signalizaci. Špičkové technologie proto postupně nahrazují zastaralá zařízení a zvýší bezpečnost v dopravě. „Připravujeme dopravu v našem městě na její efektivní fungování v dalších letech. Moderní signalizační zařízení dnes dovedou například dát při průjezdu křižovatkami přednost vozidlům MHD nebo zlepšit podmínky pro zásah složek integrovaného záchranného systému,“ uvedla primátorka Markéta Vaňková.

V předchozích etapách projektu města Brna Řízení dopravy a sběr dopravních dat již byly rekonstruovány nejen semaforey na křižovatkách, např. na Kounicově (Kounicova – Kotlářská, Kounicova – Zahradníková) nebo Husově (Husova – Údolní), ale bylo vybudováno i několik úseků nové trasy optického kabelu.

Letos, v další etapě uvedeného projektu, bude novou technologií vybaveno minimálně 11 světelně řízených křižovek. „K velmi výrazné změně dojde také na přechodu pro chodce na ulici Tuřanka. Technologie, která

zde byla instalována koncem osmdesátých let minulého století a je již za hranici své životnosti, bude nahrazena technologií třetího tisíciletí,“ sdělil specialista projektu SSZ a řídicích systémů Alexandr Gorbačov ze společnosti Brněnské komunikace. Právě ta byla městem pověřena k výkonu technického dozoru při modernizaci semaforů.

Moderní technologie na semaforech umožňují snížení energetické zátěže a přispívají k zatraktivnění

MHD. S příchodem nových inteligentních technologií v dopravě však bude neustále kladen důraz na zvyšování bezpečnosti, což by v důsledku mělo vést ke snížení nehodovosti.

Od března do června letošního roku tak projde rekonstrukcí 11 světelně řízených křižovek a jeden již zmiňovaný přechod pro chodce ve Slatině. V souvislosti s probíhajícími pracemi se na daných křižovatkách řidiči mohou setkat s několikaletými omezeními a vypnutými semaforey. S organizací provozu na dotčených silnicích budou v některých částech dne pomáhat policisté. Přesto by řidiči měli dbát zvýšené opatrnosti.

■ (sal, foto: Archiv BKOM)

Které křižovatky čeká modernizace?

Cejl × Koliště,
Koliště × Bratislavská,
Úvoz × Údolní, Úvoz × Žižkova
(k této křižovatce náleží i světelný přechod přes ulici Úvoz),
Veveří × Nerudova,
Veveří × Kotlářská,
Příkop × Bratislavská,
Drobného × Lužánecká,
Poříčí × Nové Sady,
Svatopetrská × Černovická × Kšírova,
Purkyňova × Herčíkova
a přechod na ulici Tuřanka ve Slatině poblíž zastávek Přemyslovo náměstí

inzerce

řádková inzerce

Půjčíte vám až

150 000 Kč

dřív, než řeknete švec!

Bezplatná linka 800 888 120

Tel.: 773 611 294

www.privydelek.cz | www.faircredit.cz

Ostatní

■ Srdečně zveme na přednášku PRÍNOS KŘESŤANSTVÍ PRO DĚTI (od raného věku po dospívání) dne 18.3. v 18.00 v salónu hotelu SLÁVIA, Solniční 15/17. Přednášejícím je William Bynum, historik na Wayland Baptist University a současně kazatel

v Edgewood Church of Christ, který také mnoho let žil a pracoval v Praze a v Brně a se kterým v Brně pravidelně pořádáme přednášky s historicko-náboženskou tématikou. Po přednášce bude prostor pro diskuzi. Vstup zdarma. Drobné obětřvení zajištěno. www.krestane-brno.cz

Řádkovou inzerci do Šaliny zadávejte výhradně prostřednictvím webu www.salina-brno.cz

slanina a sýrový toast? Nebo lívanečky s domácí marmeládou a zakysanou smetanou? Po takovém startu nemůže žádný den už být špatný. O to víc, že slanina je od Maso Klouda a pečivo od nedaleké William Thomas artisan bakery. Po zbytek dne si můžete pochutnat na kávě, domácích limonádách a slaných dobrotách či sladkých dezertech, zatímco sedíte v klidné kavárně a za okny sledujete provoz ulice. Pro ty, co spěchají, je tu i káva s sebou, a k zakoupení nechybějí vína, domácí sirupy nebo marmelády. I tuhle mladší sestru z rodiny Red Piranhy tedy nemůžeme jinak než doporučit. ■ (dd, foto: D. Dvořáková)

Z parmazánového bochníku. V Brně čtyřikrát

„Sweetstro“ plné lam a cukru

V originalitě se meze nekladou. Pro ty z vás, kteří neobvyklé a nečekané milují, nemůžeme jinak než doporučit kavárnu Yummy Lamy ve Vlněně. Jak o sobě sami prohlašují, nejsou bistro, ale „sweetstro“, kavárnička, kde všechny sladkosti vznikají přímo na místě – čerstvost je tedy zaručená. Na mlýnku je káva od brněnské MOT MOT pražírny, za výlohou potom přehlídka dobrot. Yummy lamy jsou rájem pro všechny milovníky sladkého (a lam). Donuty, eclairs, kroffiny, plněné koblížky s tradičními příchutěmi nebo neotřelými kombinacemi, to vše doplňuje káva a kakao. A to by bylo, aby to bylo jen tak nějaké obyčejné kakao. Hora šlehačky posypaná sušenkou, preclíky, nebo marshmallows kouká z pastelového hrníčku ve tvaru lamy, pro ty nejodvážnější ještě s donutem nebo koblížkem na vrcholu. Sladký je život. O tomto „sweetstru“ se nedá jen psát, to se musí zažít! ■ (dd, foto: archiv Yummy Lamy)

Red Piranha jedna ve dvou. Na oběd i na snídani.

O Red Piranha cateringu a jejich asijském bistro na ulici Horová v Žabovřeskách jsme vám už před nějakým časem dávali vědět. Teď je ale najdete i v dalším podniku, co by kamenem dohodil. Pár metrů přes ulici je Red Piranha cafe, které je otevřené každý všední den od 8 do 18. Zatímco bistro je místem pro obědové pauzy, Cafe nabízí snídaně, menu, ve kterém si vybere každý, i ten největší jedlík. Volská oka,

Od otevření prvního podniku Jean Paul's na Běhounské už nějaká doba uplynula. Kvalitní a oblíbené věci ale zůstávají a v tomto případě se i úspěšně rozrůstají. Všechny pobočky se drží jen skvělých surovin a primárně italské kuchyně. Lasagně, krémová rizota, saláty a špagety z parmazánového bochníku. Dáte si syté gorgonzola e noci, svěží pomodoro, nebo pikantní arrabiata? A co by to bylo za Itálii bez výběru vín, nebo

Autobusy pojedou na bioplyn z odpadní vody

Pro plyn do čistírny odpadních vod v Modřicích místo k čerpací stanici ve Slatině jezdil předloni v listopadu jeden z autobusů brněnského dopravního podniku. Stlačený zemní plyn (CNG) v jeho nádrži totiž nahradil bioplyn, který vzniká při čištění odpadní vody. V minulém roce byl za tento nápad oceněn Institut cirkulární ekonomiky ve světové ekologické soutěži Energy Globe.

Jednalo se o pilotní projekt a po jeho ukončení přestal autobus do Modřic jezdit. Jedním z důvodů byla i skutečnost, že vodárny bioplyn využívají jinak, například na výrobu elektřiny.

V současnosti se však začíná jednat o tom, že by brněnské autobusy přeci jen toto palivo spotřebovávaly. Část ho totiž pořád zůstává nevyužita.

Plánuje se, že by se v této fázi plyn jímá a stlačoval, což by zatím vycházelo pro pět autobusů denně, to představuje asi 1 400 až 1 800 kilometrů. Nebude se jednat o investici města ani Brněnských vodáren a kanalizací, provoz by měla mít na starost soukromá společnost. Jedná se o dočasné řešení na tři až čtyři roky, než bude celá čistírka zrekonstruována. Autobusy by mohly na bioplyn jezdit od začátku příštího roku.

Jednání o využití bioplynu vítá i Dopravní podnik města Brna, který má 160 autobusů na CNG. „Rozhodně jsme rádi, že se půjde tímto směrem a že jsme také od začátku přítomni těmto jednáním. Teď je potřeba najít takovou variantu, která bude pro všechny strany schůdná,“ vysvětlila mluvčí dopravního podniku Hana Tomašíková.

Město s DPMB teď hledají na zajištění provozu soukromou firmu. Po roce 2024 město plánuje celkovou rekonstrukci čistírny odpadních vod, při které se počítá také se zabudováním této technologie na bioplyn pro autobusy.

■ (red)

Ochranný nástřik by měl zamezit nákazám

Snížit riziko přenosu infekcí ve vozech MHD – takový je cíl nového pilotního projektu Dopravního podniku města Brna. Dvě tramvaje dostaly uvnitř vozu speciální ochranný nástřik, který má zabránit přilnutí patogenních organismů a také je likvidovat. Mikrobiologický rozbor po dvou měsících ukáže účinnost technologie.

„Denně převezeme milion lidí a chceme, aby pro ně byla hromadná doprava bezpečným místem. Trendy v této oblasti dlouhodobě sledujeme a testujeme. Na základě výsledků mikrobiologických rozborů Krajské hygienické stanice JMK vyhodnotíme, zda by tato technologie mohla mít pozitivní vliv na prostředí, kde se přirozeně shromažďuje větší množství lidí. Pokud by testy prokázaly dlouhodobý efekt, uvažovali bychom o aplikaci v dalších vozech,“ uvedl generální ředitel Dopravního podniku města Brna Miloš Havránek. Nástřik má podle odborného posudku vydaného Státním zdravotním ústavem eliminovat výskyt bakterií a kvasinek.

Podnik pro testování vybral dvě velkokapacitní tramvaje – KT8 a Škoda 13 T známou jako Porsche. Z míst, kterých se cestující nejvíce dotýkají a na kterých bakterie nejvíce ulpívají, odebrali

pracovníci laboratoře vzorky pro mikrobiologické rozbor. Ty se budou znovu opakovat po dvou měsících plného provozu vozů. Na základě výsledků rozborů dopravní podnik efekt vyhodnotí.

Před aplikací ochranné antibakteriální vrstvy bylo nutné důkladné očištění a odmaštění interiéru vozů, aby nástřik k povrchu pevně přilnul. Samotný nános na okna, madla, sedačky i jejich rukojeti v jedné tramvaji trval 45 až 60 minut.

„Podobnou technologii, ale na jiném principu, už jsme v minulosti testovali. Efekt se dostavil, ale bohužel byl pouze krátkodobý,“ vysvětlil Havránek. Pro větší ochranu cestujících podnik pravidelně v době chřipkové epidemie používá na čištění vozů koncentrovanější dezinfekci. Evidenční čísla testovaných tramvají jsou 1703 a 1919. Cestující na ně nejčastěji narazí na linkách 8 a 6.

Dopravní podnik města Brna zkouší moderní trendy ve všech oblastech. V současné době například prostředky, které by zabránily ulpívání vody a nečistot na vozech. Používají se ve vozovně Slatina zejména při mytí autobusů v myčkách nebo se nanášejí samostatně. I vyhodnocení jejich účinnosti podnik čeká.

Nové sady zkrášlí travnatý pás s květinami

Z okolí tramvajové trati na Nových sadech zmizí keře. O zeleň ve městě však obyvatelé nepijdou – v rámci rekonstrukce tramvajové trati ji Dopravní podnik města Brna v letních měsících nahradí lučním trávníkem s květinovou loukou.

„Výsledkem projektu bude nejen opravená tramvajová trať, ale instalací zeleného pásu celá ulice získá zcela novou atmosféru. Kombinace pryzčových bokovnic na kolejnicích a travnatých ploch navíc společně povede ke snížení hluku z dopravy, zelené pásy budou také snižovat prašnost v této frekventované lokalitě,“ vysvětlil generální ředitel Dopravního podniku města Brna Miloš Havránek.

Rekonstrukce tramvajové trati na Nových sadech v úseku Hybešova – Poříčí bude zahájena přípravnými pracemi ve druhé polovině června. Už v období vegetačního klidu bude však nutné odstranit keřový porost v úseku, práce by měly skončit do konce února. Cestujících se nejvíce rekonstrukce tramvajové trati dotkne v období letních prázdnin, kdy bude v úseku zcela vyloučena tramvajová doprava. Dokončovací práce v měsíci září už pak budou probíhat za plného provozu tramvají.

Náklady na celou stavbu Koleje MHD – Zelené plíce města, Nové sady (úsek Hybešova - Poříčí) se předpokládají bezmála 46 milionů Kč.

PROBÍHAJÍCÍ UDÁLOSTI, ZMĚNY A VÝLUKY

Další etapa dlouhodobé výluky tramvají do Komárova v souvislosti s rekonstrukcí ulic Dornych a Plotní

V rámci dlouhodobé rekonstrukce ulic Dornych a Plotní, včetně navazujících úseků okolních komunikací, jsou průběžně upravovány trasy dotčených linek MHD. Ulice Dornych je již provozována ve finálním stavu a práce aktuálně probíhají v ulici Plotní, která je uzavřena. Aktuální opatření na linkách MHD jsou následující:

■ Tramvajová **linka 12** je nadále vedena po zkrácené trase Technologický park – Česká – Hlavní nádraží a dále odklonem do smyčky Juliánov (vybrané spoje jen do smyčky Geislerova). V této souvislosti je linka 9 dočasně vedena ve zkrácené trase Lesná, Čertova rokle – Dětská nemocnice – Moravské náměstí s jednosměrným okružním zakončením v centru ulicemi Rooseveltovou – přes Hlavní nádraží – náměstí Svobody.

■ **Náhradní dopravu** ve vyřazeném úseku Hlavní nádraží – Komárov aktuálně společně zajišťují **autobusové linky 40, 48, 50, 61, 63** vedené ulicí Dornych. Od 15. prosince 2019 (po ukončení železniční výluky) byla upravena trasa **linky 61**, od zastávky Hlavní nádraží jede společně s linkami 40, 48, 50, 63 opět do Komárova, neobsluhuje již zastávku Dolní nádraží, která je bez obsluhy linkami MHD.

■ **Autobusová linka 40** jede po trase Újezd u Brna, městský úřad / Továrny – Tuřany – Komárov – Úzká – Hlavní nádraží (zastávky na kolejích 3 a 4) – Křídlovická – Strážní – Nemocnice Bohunice – Univerzitní kampus, sever.

■ **Linky 47 a 49** jsou z trasy v úseku Tržní – Úzká stále odkloněny obousměrně ulicí Křenovou přes zastávky Masná a Vlhká k **Hlavnímu nádraží**, s výstupní zastávkou společnou s linkou 67 a odjezdovou zastávkou v ulici Benešově.

■ **Linky 48, 50 a 63** jsou ze své standardní zastávky na Úzké (u OD Tesco) prodlouženy do zastávky **Hlavní nádraží** (výstup u V. nástupiště, nástup na 4. kolejí), odtud zpět přímo ulicí Dornych směr Komárov a dále po standardních trasách. **Linky 40, 48, 50, 63** vynechávají zastávku Autobusové nádraží směr Komárov, náhradou obsluhují zastávku **Zvonařka** v ulici Dornych.

■ Vybrané spoje **linky 77** jedou přímo ulicemi Olomouckou a Křenovou do smyčky **Hlavní nádraží**. Ve směru do Slatiny (– Šlapanic, Evropské) jedou všechny spoje **linky 77** z Úzké po původní trase přes zastávky Zvonařka a Hladíkova.

■ V souvislosti s aktuálním provozem silniční dopravy ulicí Dornych došlo k úpravě tras **linek 40, 48, 50, 61, 63, N95**, které obsluhují zastávky Zvonařka, Kovářská a Svatopetrská (pouze ve směru do centra) v ulici Dornych. **Dočasně je zrušena** obsluha zastávky Železniční v obou směrech.

■ Zastávka **Zvonařka** pro **linky 40, 48, 50, 63, E63, N95** jedoucí směr Komárov je zřízena za křižovatkou s ulicí Zvonařka u obchodního centra Lidl, ve směru do centra je umístěna v poloze původní zastávky Zvonařka (v úrovni bývalé smyčky), tuto zastávku obsluhují také **regionální linky 701 a 702**. Pro **linky 44, 77, N94** směr Hladíkova je zastávka Zvonařka umístěna za křižovatkou s ulicí Dornych. Pro **linky 77, 84, 106, 107, 601 a 602** se vrátila do původní polohy před křižovatkou s ulicí Dornych (u obchodního centra Lidl).

Dočasné zrušení zastávky Úzká na ulici Dornych

Z důvodu pokračující rekonstrukce tramvajové trati v ulici Dornych v oblasti zastávky Úzká došlo **od 14. února 2020** (přibližně do konce dubna 2020) k dočasnému zrušení zastávky Úzká na ulici Dornych pro **linky 40, 61 a N95** v obou směrech, pro **linky 48, 50, 63 a N94** pak ve směru z Hlavního nádraží na Zvonařku.

Rekonstrukce ulice Bohunické

Z důvodu rekonstrukce inženýrských sítí a následně celého uličního profilu došlo **od 9. ledna 2020** k omezení provozu ulicí Bohunickou. Autobusy **linek 50 a E50** objíždějí uzavřený úsek ulicemi Pražákovou a Výpravní. Z důvodu prodloužení trasy a také vlivem úseku řízeného kyvadlově světelným signalizačním zařízením došlo k prodloužení jízdních dob o 5–6 minut a související úpravě jízdních řádů obou dotčených linek.

Nová zastávka Podkomorská

S platností **od 1. března 2020** je do trasy a jízdního řádu regionální autobusové **linky 303** v úseku mezi stávajícími zastávkami Rakovecká a Rakovec doplněna nová obousměrná zastávka **Podkomorská**. Zastávka je v provozu v režimu celodenně na znamení a je zařazena do tarifní zóny 101.

PŘIPRAVOVANÉ ZMĚNY, VÝLUKY A OPATŘENÍ V PROVOZU

Posílení dopravy k hradu Veverí

Z důvodu konání tradiční akce Moravské uzené konané na hradě Veverí a v návaznosti na dohodu s pořadatelem akce bude o víkend **29. února–1. března 2020** posílena **autobusová linka 303** v úseku Bystrc, ZOO – Hrad Veverí (zastávka v tarifní zóně 310). Linka 303 bude v provozu dle platného jízdního řádu a přibližně v době **od 9 do 17 hodin** budou dle aktuální poptávky operativně posilovány pravidelné spoje dalšími autobusy.

Výluka tramvají do Štefánikovy čtvrti a nočních autobusů v části ulice Merhautovy

Z důvodu rekonstrukce tramvajové trati a povrchu vozovky v ulici Merhautově, v úseku mezi zastávkou Jugoslávská a křižovatkou s ulicí Provazníkovou, dojde **od 1. března 2020** (přibližně do konce června 2020) k vyloučení městské hromadné dopravy v tomto úseku.

Tramvajová linka 5 bude po dobu výluky od zastávky Jugoslávská odkloněna přes zastávku Tomanova do smyčky Černá Pole, Zemědělská. **Autobusová linka 46** bude od zastávky Provazníková odkloněna ulicí Jugoslávskou na zastávku Jugoslávská (přestup na tramvaje 3, 5, 9, 11), čímž vynechá zastávky Lesnická, Zemědělská a Erbenova. Na odklonové trase zastaví na ulici Jugoslávské na dočasně zřízených zastávkách Venhudova a Zdráhalova jako náhrada za neobsluhované zastávky v ulici Merhautově.

Noční linka N92 bude v úseku Jugoslávská – Štefánikova čtvrtí odkloněna ulicemi Jugoslávskou a Provazníkovou po shodné trase jako linka 46. Zastaví rovněž na zastávce Provazníková.

Zastávky Venhudova, Zdráhalova (obě v ulici Merhautově) **a Erbenova** budou po dobu výluky zcela **bez obsluhy**.

Uzavírka ulice Ondráčkovy v Líšni

Z důvodu rekonstrukce inženýrských sítí a komunikací dojde **od 2. března 2020** (přibližně do konce roku 2021) k omezení provozu v ulici Ondráčkově. V první etapě (předpoklad do července 2020) dojde k následujícím změnám v dopravě: Autobusy **linky 55** budou ukončeny již v zastávce Podolská, která bude přesunuta blíže k centru (k ulici Zlámanky).

U noční dopravy dojde k záměně koncových úseků tras linek N97 a N99 z důvodu typů nasažených autobusů.

Noční **linka N97** bude od zastávky Náměstí Karla IV. odkloněna přes zastávky Macháčkova, Velatická do přeložené zastávky Podolská. **Noční linka N99** bude od zastávky Náměstí Karla IV. odkloněna přes zastávky Šimáčkova, Kubelíkova a Obecká do smyčky Líšeň, hřbitov.

Regionální linka 151 bude v pracovních dnech v úseku Náměstí Karla IV. – Podolí odkloněna ulicí Holzovou a po komunikaci č. II/430. Na odklonové trase linka 151 obsluhuje zastávky Muzeum MHD a Slatina, rozcestí. V nepracovních dnech celodenně a ve večerní době pracovních dnů pojedou linka 151 ve stávající trase přes Podolí do Mariánského údolí, kde bude ukončena.

Změna času

V noci ze soboty 28. března na neděli 29. března 2020 se v rámci zavedení středoevropského letního času (SELČ) posunou ručičky hodin ve 2:00 o hodinu vpřed na 3:00 hod. Uskuteční se o jedno spojení nočních autobusových linek méně. Informace o konkrétních nočních spojech, kterých se změna času dotkne, především

spoje s vazbou do regionu nebo okrajových částí města, budou předem přehledně zveřejněny na internetových stránkách www.dpmb.cz.

Mezinárodní veletrh TechAgro

Ve dnech **31. března až 4. dubna 2020** se na brněnském výstavišti uskuteční mezinárodní veletrh zemědělské techniky TechAgro. Doprava z centra k výstavišti bude kromě pravidelných linek zabezpečována také posilovými linkami:

- od 8 do 19 hodin **linkou P1** v trase (Malinovského náměstí –) Hlavní nádraží – Výstaviště – Pisárky;
- v pracovní dny od 8.30 do 13.30 hodin také **linkou P2** na trase Stará osada – Hlavní nádraží – Výstaviště – Pisárky (tato linka nahradí

spoje linky 2, které v této době jezdí jen v úseku Stará osada – Ústřední hřbitov).

Odjezdovou zastávkou posilových linek P1 a P2 z Pisárky směrem centrum je zastávka Lipová.

V případě přijetí příslušných opatření ze strany Policie České republiky, při parkování vozidel např. v oblasti Kohoutovic, bude operativně posílen provoz i na dalších dotčených linkách v oblasti.

Upozorňujeme návštěvníky, že vstupenky na akce v areálu BVV neplatí jako jízdenky MHD!

Obnovení sezónních provozů

Od 1. dubna 2020 se obnovuje sezónní provoz **cyklospojů** celotýdenně na **lince 55** a v nepracovních dnech také na **lince 57**. Současně se obnovuje obsluha zastávky Hrad Špilberk autobusovou **linkou 80** na trase Česká – Úvoz – Hrad Špilberk.

Na našich webových stránkách www.dpmb.cz jsou průběžně doplňovány informace o změnách v dopravě, například o výlukách nebo mimořádných opatřeních, o nichž v některých případech ještě nejsou kompletní informace v době uzávěrky vydání časopisu Šalínka k dispozici. Sledujte prosím informace na internetových stránkách, v tisku a vývěsky na zastávkách. Rovněž lze využívat službu Newsletter – automatické zaslání aktuálních informací o změnách v dopravě prostřednictvím elektronické pošty, které lze přihlásit přímo na internetových stránkách www.dpmb.cz (frekvence zaslání informací dle aktuální situace přibližně 1× týdně). Na změny v dopravě upozorňujeme také na stránkách facebook.com/DPMBaktualne, na Twitteru @DPMBaktualne a @DPMBnow a prostřednictvím mobilní aplikace DPMBinfo.

■ Odbor přípravy provozu

Otestujte si své znalosti o brněnských autobusech

V letošním roce si připomínáme 90 let od zahájení provozu autobusů v brněnské MHD. Pojďte si zkusit, co víte a nevíte o autobusové dopravě v Brně.

1. V Brně funguje městská autobusová doprava od roku 1930. Koncesi pro její provozování získala Společnost brněnských pouličních drah, která v uvedeném roce provozovala celkem:

- a) 5 autobusových linek
- b) 7 autobusových linek
- c) 9 autobusových linek

2. Víte, s kolika vozy byl zahájen autobusový provoz v brněnské MHD? Bylo to:

- a) 14 autobusů
- b) 19 autobusů
- c) 23 autobusů

3. Zpočátku byly autobusové linky označovány:

- a) malými písmeny
- b) římskými číslicemi
- c) velkými písmeny

4. K devastaci autobusové dopravy v Brně došlo během 2. světové války.

Autobusy v roce 1945 zabavovala německá vojska při ústupu, ve městě byly některé použity jako barikády. Víte, kolik pojízdných autobusů zůstalo na konci války v garážích na Grmelově?

- a) čtyři
- b) jeden
- c) ani jeden

5. K největšímu rozvoji brněnské autobusové dopravy docházelo v souvislosti s výstavbou rozsáhlých sídlištních celků během minulého století. Bylo to:

- a) v 50. – 60. letech
- b) v 70. – 80. letech
- c) v 80. – 90. letech

6. Okružní autobusové linky dnes považujeme za samozřejmou součást brněnské MHD. První, označené čísly 44 a 84, se objevily v roce:

- a) 1987
- b) 1989
- c) 1990

7. Historické autobusy s označením trasy velkým písmenem jako

v počátcích provozu můžete potkat i dnes. Již více než deset let zajišťují přepravu cestujících během jedné významné akce v Brně. Jde o:

- a) soutěžní přehlídku ohňostrojů na Brněnské přehradě
- b) Brněnskou muzejní noc
- c) jízdy historických vozidel v rámci Dopravního nostalgického

8. V Brně je zajišťován noční provoz MHD pouze autobusovou dopravou. Noční autobusy jezdí na:

- a) 9 linkách
- b) 11 linkách
- c) 12 linkách

*1b, 2a, 3c, 4c, 5b, 6c, 7b, 8b.
Správné odpovědi:*

PŘIVÍTEJTE DRAKA!

Dopravní podnik města Brna zve všechny příznivce městské hromadné dopravy na představení a křest nové „Tramvaje pro Brno“, kterou zhotovili zaměstnanci dopravního podniku v Ústředních dílnách. O barevném provedení tramvaje a pojmenování „Drak“ rozhodla v soutěžích veřejnost.

Slavnostní akt se uskuteční ve **čtvrtek 26. března 2020 od 15:00 hod. v areálu DPMB Pisárky** – před nově vybudovanou halou denního ošetření tramvají.

Také letos si připomínáme významné výročí MHD v Brně 120 let elektrické tramvaje

Všechno začalo 21. června 1900, tehdy elektrika vystřídala páru. Elektrickou tramvaj (ED) začala v Brně provozovat Společnost brněnských elektrických pouličních drah, a to na dvou elektrifikovaných tratích původní parní tramvaje – z Pisárků do Králova Pole a ze Starého Brna k Ústřednímu hřbitovu. Pro zahájení provozu elektrických tramvají bylo v roce 1900 dodáno 41 motorových a 12 vlečných vozů z vagonky v Grazu. Zázemí našly elektrické tramvaje v přestavěné vozovně v Pisárkách. Na konci roku 1906 v Brně jezdilo pět linek ED. Následující roky se nesly především ve znamení rekonstrukcí tratí a jejich zdvojkolejňování, v roce 1910 byla otevřena první tramvajová smyčka v Brně, a to na konečné v Pisárkách. Linky elektrické tramvaje byly původně označovány barevnými svítilnami, k označení čísla došlo až v roce 1913.

Po první světové válce, během níž brněnská ED stagnovala, se v nových poměrech samostatné republiky začala tramvajová síť postupně opět rozvíjet. Od roku 1924 se stavěla jedna trať za druhou. Električky začaly jezdit do Žabovřesk, Židenic, Obřan, Řečkovic ... Proto pro ně byla postavena nová vozovna v Husovicích. Ke konci 2. světové války byla tramvajová síť v Brně z velké části zničena, její obnova po válce trvala několik měsíců a bylo potřeba opravit také vyhořelou vozovnu v Pisárkách. První poválečná tramvajová trať byla postavena roku 1947 do Komína.

Postupné zvyšování počtu vozidel si vyžádalo stavbu nové vozovny v Králově Poli. V roce 1958 byl vozový park doplněn prvními čtyřnápravovými tramvajemi T2 a později T3 z ČKD.

Od konce 60. let se stavěly rychlodrážní tratě na nová brněnská sídliště, první rychlodráha – přestavěný úsek z Komína do Bystrce – byla uvedena do provozu v roce 1969. Od roku 1977 tramvaje jezdí i po meziměstské trati do Modřic. Naopak zrušena byla v polovině 80. let trať přes Židenice a zkrácena do smyčky Stará osada. Koncem 80. a v 90. letech se postupně prodlužovala trať do Lišně. První vozidla nového typu, tříčlankové tramvaje KT8D5, dorazila do Brna v roce 1986, další v roce 1990.

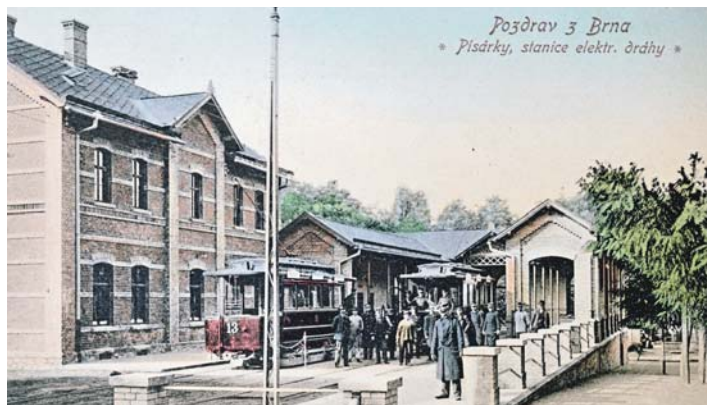
V roce 1994 byla uvedena do provozu trať po Renneské třídě ke krematoriu. Ta zjednodušila dopravu ze sídliště Starý Lískovec a Bohunice do centra města. V roce 1998 byla lišeňská trať prodloužena o jednu zastávku do podzemní konečné Jírova. Další změna v tramvajové síti nastala na konci roku 2004, kdy tramvaje začaly jezdit z Jírovy o jednu zastávku dál na konečnou Mífkova. Dalším novým tramvajovým úsekem bylo prodloužení tratě v Králově Poli, od Technického muzea do nové smyčky Technologický park, které bylo zprovozněno v květnu 2008. Důležitá je i spojka z této nové smyčky do vozovny Medláňky.

Od roku 1992 se kvůli prodloužení životnosti postupně modernizují vozy T3 a od roku 1996

i K2. Od téhož roku jsou pořizovány také nové vozy typů T6A5, T3R, RT6N1, KT8D5N a T3RF. V roce 2002 byl uveden do provozu první vůz T3R.EV, o rok později se objevují v provozu první vozy Škoda 03T (Anitra). Roku 2004 poprvé vyrazila do brněnských ulic tramvaj K3R-N. Od stejného roku se zkoušel první vlečný vůz VV60LF, do pravidelného provozu byl zařazen o rok později. V září 2007 byla do Brna dodána první z dvaceti částečně nízkopodlažních tramvají Škoda 13T (Porsche), dodávky dalších 19 vozů probíhaly do roku 2009. V letech 2010 a 2011 dorazilo dalších deset tramvají 13T, již s částečnými modifikacemi, změnil se hlavně interiér. V posledních letech věnoval DPMB pozornost také rekonstrukcím historických vozů a retrovozů.

Pokud jde o tramvajové trati v Brně, byl předloni na jaře v souvislosti s přestavbou ulic Dorných a Plotní zastaven provoz na tramvajové trati ulic Dorných, nejdříve od smyčky Zvonařka směrem do Komárova, později pak i mezi zastávkou Úzká a smyčkou Zvonařka, která zanikla. Na Dornychu již tramvajový provoz nebude obnoven, nová trať se nyní staví v ulici Plotní. Slavnostním poklepem základního kamene byla v říjnu 2019 zahájena stavba prodloužení tramvajové trati z Osově ke kampusu Masarykovy univerzity v Bohunicích. Tento nově vybudovaný úsek tramvajové trati má být zprovozněn koncem roku 2022.

■ (red. foto: DPMB)

SALIMA

20 — 23 4 2020

VÝSTAVIŠTĚ BRNO

Mezinárodní potravinářské veletrhy SALIMA

WWW.SALIMA.CZ

SALIMA

SALIMATECH

G+H

MBK

VINEX

BVV

Veletrhy
Brno**TECH
AGRO****SILVA
REGINA****BIO
MASA****ZEMĚDĚLSKÉ
A LESNICKÉ
VELETRHY**

NEJVĚTŠÍ VE STŘEDNÍ EVROPĚ

31. 3. – 4. 4. 20

Výstaviště Brno

techagro.cz

B | R | N | O

BVV

Veletrhy
Brno

Za tohle vás budou děti milovat!

Chcete vidět rozzážené oči svých dětí či vnoučat? Dopřát jim nezapomenutelné zážitky? Vypravte se společně do zábavního vědeckého parku VIDA! u brněnského výstaviště. Užijte si rodinný den plný objevování.

Téměř každý už ví, že z návštěvy zábavního vědeckého parku VIDA! u brněnského výstaviště si odnese nezapomenutelné zážitky. Během pár hodin tady rozpoutáte tornádo, zažijete vichřici i zemětřesení, pokusíte se zachránit lidský život, zahálíte město do husté mlhy, zaposloucháte se do zvuku vlastního tepu nebo zmrazíte svůj stín. Zábava i poznání jsou zde zkrátka zaručeny.

Hravou expozicí to ale ve VIDA! rozhodně nekončí. Zábavní vědecký park totiž nabízí bohatý doprovodný program.

Představení plná zábavných pokusů

Chcete vidět, jak se dají roztančit plameny pouhým zvukem? Odhalit, proč musíme zatáčet, abychom na kole jeli rovně? Nebo zjistit, jak vybuchuje tekutý dusík, střelný prach nebo hořlavé plyny? To vše a spoustu dalšího vás čeká během science show, které jsou plné zábavných pokusů. Představení se hrají několikrát denně v Divadle vědy a jsou v ceně vstupenky.

Víkendové labodílny

Kdo by nemiloval nejrůznější pokusy. O víkendech si jich v zábavním vědeckém parku VIDA! užijete dostatek. Každou sobotu a neděli jsou totiž ve VIDA! pro rodiny s dětmi připravené hravé labodílny plné experimentů a hravého vědeckého tvoření. V březnu třeba odhalíte tajemství modré barvy. Zjistíte, proč je obloha modrá, namodro nabarvíte plamen nebo si vyvoláte fotky pomocí chemického modrotisku.

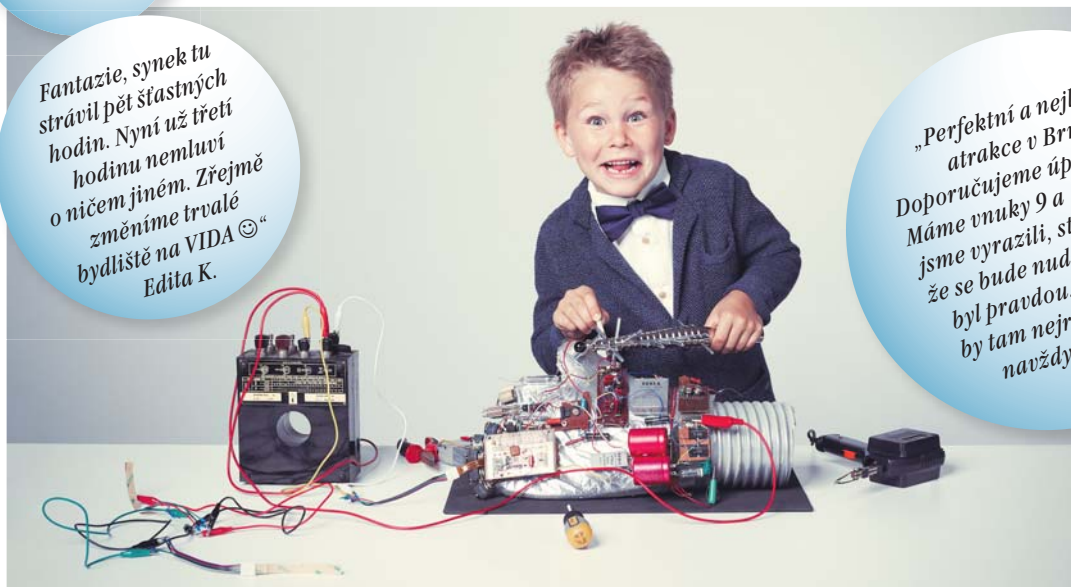
Bastlárna

Kutilství rozhodně nevyšlo z módy. V době, kdy výroba věcí vlastníma rukama a takzvané bastlení není nutností, stává se vyhledávaným koníčkem.

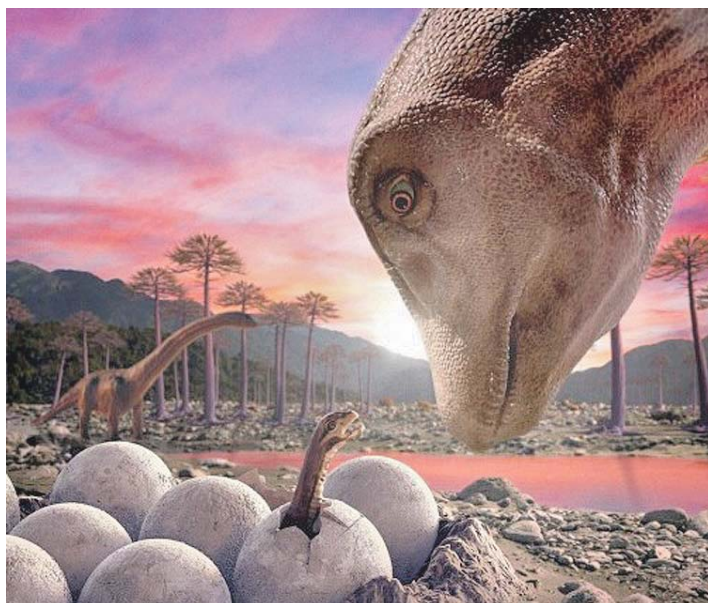
Malí i velcí kutilové si tak určitě zamilují zdejší Bastlárnu. Staňte se moderními kutily a vyrobte si třeba autíčko na vzduch či kuličkodráhu, nebo tvořte zcela podle své fantazie.

Proč se VIDA!
dětem líbí?

Fantazie, synek tu strávil pět šťastných hodin. Nyní už třetí hodinu nemluví o ničem jiném. Zřejmě změníme trvalé bydliště na VIDA! ☺
Edita K.

„Perfektní a nejlepší atrakce v Brně. Doporučujeme úplně všem. Máme vnuky 9 a 12 let. Než jsme vyrazili, starší říkal, že se bude nudit, ale opak byl pravdou. A manžel by tam nejradši zůstal navždy.“ Eva H.

Těšte se, dorazí dinosauři

Před stovkami milionů let obývali lesy a bažiny. Od dubna se záhadní dinosauři usídlí ve VIDA! Čeká vás

premiéra dechberoucího 3D filmu, který přiblíží pozoruhodný život obřích ještěřů v původně nezamrzlé Antarktidě.

Svezte se VIDA! tramvají

Není nic stylovějšího, než na návštěvu zábavního vědeckého parku dorazit VIDA! tramvají. Necelý rok brzdí

brněnské kolejnice modro-růžová tramvaj, která je kromě obrázků z expozice vyzdobená fotografiemi zaměstnanců ale i dětských fanoušků VIDA!. Nejčastěji na ni narazíte na trase tramvaje číslo 1. Možná tedy budete mít štěstí a přijedete právě touto speciální tramvají. ■

„Největším problémem je dostat děti pryč. Pěkně, moderní, spousta interaktivních možností poznávat, jak pro malé tak větší.“ Martin K.

VIDA! science centrum

Křížkovského 12, Brno

Otevřeno denně

www.vida.cz

www.facebook.com/vidabrno

tel.: +420 515 201 000

e-mail: info@vida.cz

Zábavní vědecký park VIDA! provozuje Moravian Science Centre Brno, příspěvková organizace Jihomoravského kraje.

Vyzkoušejte si pokus doma

Tajemný inkoust

Co budete potřebovat:

- čtvereček filtračního papíru (můžete použít i obyčejný)
- šťáva z pravého citronu v malém kelímku
- štětec nebo vatové tyčinky
- čajová svíčka + sirky

Postup:

- 1) Pomocí vatové tyčinky namočené do citronové šťávy napište na filtrační papír tajný vzkaz. Třeba co máte ve VIDA! nejrady. Vzkaz nechte zaschnout.
- 2) Nyní zkuste zviditelnit tajný vzkaz. Proto si zapalte čajovou svíčku a vzkaz nahřívejte nad plamenem. Dejte pozor, aby vám papír nezačal hořet.

Vysvětlení:

Pokus s citronem dokazuje, že organické látky použité při pokusu obsahují uhlík. Zahříváním na vyšší teplotu dochází k uhelnatění bioorganických látek.

Další pokusy najdete na webu
www.vida.cz/labodilny

Brněnské léto

Milí diváci, stejně jako v předchozích letech vás čekají i letos v létě další příjemné divadelní večery, kdy vám budou zářit hvězdy nad hlavou i na jevišti před vámi. Boleslav Polívka, Alena Antalová, Michal Isteník, Petr Štěpán a mnozí další rozehrají poutavé příběhy jen a jen pro vás.

Letní produkce inscenací Městského divadla Brno na Biskupském dvoře Moravského zemského muzea potrvá od 5. června do 10. července 2020, vždy od 20:30 hodin, za každého počasí. Nečekejte ovšem na léto a zajistěte si své vstupenky na představení na Biskupském dvoře již nyní, než se po

Představení Městského divadla Brno odstartují již jedenácté Léto na Biskupském dvoře. Jedná se o seriál programů nejen brněnských institucí, který vznikl a je pořádán ve spolupráci MdB s Moravským zemským muzeem a reklamní společností SNIP & CO. Letní program, který potrvá až do 31. srpna 2020, naleznete na www.letonabiskupskemdvoře.cz.

nich zapráší! Předprodej již běží v pokladnách Městského divadla Brno v Lidické ulici 16 či na www.mdb.cz. A na jaké tituly se letos můžete těšit?

O STATEČNÉM KOVÁŘI

Novinkou letošní sezóny se stane divadelní verze známého pohádkového příběhu Boženy Němcové o mladém kováři Mikešovi, který se vydává do světa na zkušenou. Diváci se mohou těšit jak na nezapomenutelné melodie známé z televizní obrazovky, tak na nové písně Petra Ulrycha. V režii Igora Ondříčka dostane starý příběh nový háv, který ovšem zachová poetiku původního pohádkového vyprávění. Zda nakonec Mikešova náročná cesta plná nebezpečných nástrah dobře dopadne, se můžete přesvědčit 5. – 12. června 2020 a 4. – 6. července 2020.

ROMEO A JULIE

Nejslavnější milostný příběh všech dob, „jediná tragédie, kterou pomáhala tvořit sama láska“... Co dělat, když se zamilujete do někoho, koho byste podle příkazu rodičů měli nenávidět? Shakespeare vypráví nesmrtelný příběh dvou mladých lidí, které od sebe odděluje nesvár jejich rodin a kteří riskují vše, aby mohli

sobě samému“ se letos netradičně, avšak v tradičním obsazení, přesune z Činoherní scény do prostor Biskupského dvora 19. – 22. června 2020.

NOC NA KARLŠTEJNĚ

Prchlivou královnu Elišku Pomohorskou hlodá žárlivost a nedůvěra v lásku svého krále, a tak během cesty na svůj hrádek uteče a za pomoci arcibiskupa Arnošta se v převleku za páže pokouší přiblížit svému Karlu IV. A tvrdohlavá Alena se zatím snaží vyhrát sázku, kterou uzavřela se svým priopilým otcem, že stráví na Karlštejně jednu noc, aby se pak mohla vdát za svého milovaného Peška... Kdo by neznal usměvný a milý příběh s legendárními melodiemi, které si pobrukuje všechny generace? Přijďte si zanoťovat „Lásko má, já stůnu“ ve dnech 24. – 26. června a 28. června 2020.

TŘI MUŠKETÝŘI

Příběh udatných a neohrožených mušketýrů v adaptaci Vítězslava Nezvala, zvučné a rytmické verše, humor, nadhled a spád, nádherné výpravné kostýmy, skvělá hudba i perfektní herecké a pěvecké výkony – to vše dělá z této inscenace nezapomenutelný zážitek. Čtyři nerozluční přátelé, statečný d'Artagnan,

být spolu. Ale co si počít, když láska na první pohled přejde v intenzivní vášně a pak v zoufalou touhu ten celý, po generace se táhnoucí konflikt ukončit? Romeo a Julie se i letos vrací do prostředí Biskupského dvora 14. – 17. června 2020.

ZAMILOVANÝ SHAKESPEARE

Jak se ale rodil příběh nejznámější tragédie o mladých milencích z Verony? To vám prozradí romantická komedie o slovném Williamu Shakespeareovi, jenž je inspirována stejnojmenným filmem z roku 1998. Čeká vás romantika, převleky a komické záměny i náhled do chaotického zákulisí anglického divadla 16. století. Tento „milostný dopis divadla

srdečný Athos, bodrý Porthos a hloubavý Aramis, se znovu vydají na strhující cestu za diamantovými přívěsky 30. června – 2. července 2020.

LAKOMEC

Jedno z nejslavnějších děl předního dramatika francouzského klasicismu baví již bezmála tři a půl století divadelní obecenstvo tím, jak bravurním způsobem předvádí, co všechno může přivodit chorobná posedlost penězi či náruživá závislost na mamonu. Klasická komedie Lakomec je výpovědí o stavu lidského ducha a současně nabízí skvělou zábavu, kterou pro vás MdB připraví na dny 8. – 10. července 2020.

■ (sal, foto: Archiv MdB)

Mladí divadelníci se sejdou už potřicáté. Mezinárodní festival divadelních škol SETKÁNÍ/ENCOUNTER

Mezinárodní festival divadelních škol **SETKÁNÍ/ENCOUNTER** se blíží! Jubilejní 30. ročník tohoto festivalu, který je pořádán Divadelní fakultou Janáčkovy akademie múzických umění v Brně, se uskuteční od 31. března – 4. dubna 2020.

Součástí festivalu bude Open Air Stage, která vyrostle 31. března 2020 na Moravském náměstí u sochy Jošta Lucemburského. Program zajistí studenti Divadelní a Hudební fakulty JAMU, Circus Problem a Bep's'n'Johnnies.

Festival je místem pro setkávání nejrozličnějších divadelních kultur, postupů a zkušeností. Účastníky jsou především mladí talentovaní divadelníci napříč celým světem, lidé se zájmem o uměleckou tvorbu a také profesionálové z oblasti divadla. Ambasadorkou festivalu se pro letošní rok stala přední slovenská herečka - paní Emília Vášáryová, čestná doktorka Janáčkovy akademie múzických umění v Brně. Tématem letošního festivalu je Taste The Time neboli čas jako fenomén, zahrnující minulost, budoucnost, ale především naši přítomnost.

Přítomnost vnímáme jako bod, ze kterého se ohlížíme do minulosti a vyhlížíme do budoucnosti. Teď jsme my – tady a teď, se snahou o kontinuitu a zodpovědný přístup k věcem minulým a budoucím. Umění chápeme jako hravé, tvořivé, ale i vědomé a zodpovědné nakládání s přítomným časem a jeho náplní. Jedná se tedy zároveň i o výzvu. Výzvu ke zpomalení vnímání toku času, zachycení a intenzivnímu vychutnání přítomného okamžiku. Festival SETKÁNÍ/ENCOUNTER je bodem zastavení se a tím i výzvou k sebereflexi, zároveň však i příležitostí nás všech využít a naplnit tento čas po svém.

Festival vzniká za finanční podpory města Brna a Mezinárodního visegrádského fondu.

Více informací o festivalu naleznete na www.encounter.cz nebo na facebookových stránkách SETKÁNÍ/ENCOUNTER.

■ (sal, foto: Pavel Nesvatba)

Grand Hotel otvírá poprvé své dveře v MdB brněnskému publiku

Vstupte s námi do světa hotelu, v jehož lesklých přepychových zdech o to výrazněji vystupují na povrch zdaleka už ne tak úspěšné a šťastné osudy hostů, kteří ho obývají.

Právě prostřednictvím tohoto kontrastu zachytila svět luxusního berlínského hotelu a jeho obyvatel Vicki Baumová ve svém románu *Lidé z hotelu*, podle kterého byl vytvořen oscarový film a také muzikál, který se na Broadwayi hrál téměř tři roky a byl oceněn pěti prestižními cenami Tony.

Stárnoucí primabalerína, osamělý baron, těžce nemocný židovský účetní, pohledná sekretářka, nevyspalý recepční a skeptický lékař. Tito cizí lidé zde vedle sebe prožívají své radosti a smutky, díky čemuž se tak hotel stává působivou metaforou našeho pobývání na tomto světě. Hotel zde představuje místo, kde se prolínají lidské osudy, láska i beznaděj, zrození i smrt, smích i slzy. To vše je doplněno skvostnými retro melodiemi, které vás vtáhnou do Berlína 20. let.

Nyní má poprvé i české publikum jedinečnou možnost nechat se okouzlit tímto luxusním světem a stát se alespoň na chvíli jeho součástí. Českou premiéru elegantně excentrického muzikálu **Grand Hotel** uvede Městské divadlo Brno na jevišti Hudební scény již 21. března 2020! V hlavních rolích se představí například Lukáš Janota nebo Lukáš Vlček, Kristýna Daňhelová nebo Marta Matějová, Kristian Pekar nebo Aleš Slanina, Lucie Bergerová nebo Markéta Sedláčková a mnozí další. Vstupenky jsou již v prodeji v pokladnách na Lidické ulici 16 či online na www.mdb.cz.

■ (sal, foto: Archiv MdB)

Filharmonie Brno a Obrázky z výstavy: Hudbu doprovodí unikátní vizualizace

Mimořádný projekt připravila na 12. a 13. března Filharmonie Brno. Večery s názvem **Obrázky z výstavy** totiž spojí hudbu s výtvarným uměním: všechny skladby doprovází na obřích plátních vizualizace Cori O'lane – vůdčí osobnosti proslulého festivalu Ars Electronica. „Pro úvodní skladbu, tedy Musorgského *Obrázky z výstavy*, jsem zvolil Kandinského obrazy z roku 1928. Jejich geometrické tvary a postavy ozijí díky orchestru. Nad ním totiž budou speciální snímáče, které motivy rozhýbají v reálném čase podle toho, jakou orchestr hraje melodii, jak hlasitě, v jakém tempu. Hudba se tím doslova zviditelní,“ uvedl O'lan. Kvůli skladbě *Fresky* Piera della Francesca od Bohuslava Martinů se O'lan vydal spolu s šéfdirigentem filharmoniků Dennisem R. Daviesem do italského Arezza. V tamním chrámu nasnímali a nafotili fresky, které inspirovaly Martinů. „Spojené do panoramat se stanou základem vizualizace k tomuto dílu,“ řekl O'lan. Večer uzavře skladba *Malíř Mathis* od Paula Hindemitha, kterou O'lan doprovodí svými autorskými vizualizacemi. Vstupenky na oba večery jsou k dostání v předprodeji nebo online na webu filharmonie-brno.cz.

■ (sal, foto: Archiv FB)

Našemu světu v ústřety: Vesmír 3D – premiéra v digitáriu

Na nic nečekejte a vydejte se v březnu na Kraví horu. Můžete si totiž zahrát na dávné objevitele. Na ty, kteří sebrali odvahu a vypluli na širý oceán, aby jako první spatřili dosud neznámé krajiny. Vše, co uvidíte v novém představení **Vesmír 3D**, které vám v březnu přináší pracovníci Hvězdárny a planetária Brno, je totiž výsledkem lidského studia vesmíru. Vědců, kteří se nebáli jít proti proudu a vydali se našemu světu v ústřety.

S představením **Vesmír 3D** podniknete cestu napříč naší Galaxií. Přímou nad vámi proletí ty největší i nejmenší stálice. Mlhoviny, ve kterých hvězdy vznikají, stejně jako oblaka horkého plynu, v nichž zanikají. A také nejzvláštnější místo ve vesmíru... místo, kde se sci-fi stává realitou! Místo s extrémně vysokou hustotou, které bortí strukturu prostoru a času. Černá díra!

Každá hvězda může být pro někoho sluncem. Jak ale tyto vzdálené světy asi vypadají? Mohou to být plynní obři, několikanásobně větší než Jupiter, které zdobí úžasné prstence. Ale také skalnaté planety, které obíhají kolem dvou sluncí najednou! Mnohé z nich zdobí prstence ledového prachu...

Ano, **Vesmír 3D** je jedinečnou výpravou napříč časem a prostorem, do míst, kam se jiným způsobem nikdy nedostaneme.

Jsmo lidé moderní doby. Moc dobře víme, že vesmír je velmi starý a velmi veliký. Také jsme ale dospěli k poznání, že atomy a molekuly, které tvoří naše lidská těla, ale vlastně celý svět, byly kdysi součástí hvězd a jimi vytvořených mlhovin. Na sklonku své existence obohatily vesmír o prvky nezbytné k chemii života.

Vesmír 3D je autorské představení Ondřeje Kamenského a Jiřího Duška z Hvězdárny a planetária Brno. Hudbu složil Roman Kašník ze studia Reset, namluvil Robert Jícha z Městského divadla Brno. Jakkoli budete létat vesmírem nadsvětelnými rychlostmi, klademe důraz na vizuální a vědeckou věrnost. K tomu slouží nejlepší model naší Galaxie, jaký kdy byl vytvořen pro digitální planetária. Sestává z 159 miliard individuálních hvězd, 10 milionů prachových a plynových objektů, 117 tisíc oblastí horkého vodíku a 50 tisíc hvězdokup. Patří k němu i jedna z nejlepších vizualizací proudů horkého plynu v okolí běžné černé díry, včetně efektů tzv. gravitační čočky.

Pořad **Vesmír 3D** posledních několik měsíců vytvářelo 18 vysoce výkonných počítačů, jenom scéna s Mlhovinou v Orionu vznikala 11 343 „počítačohodin“, tj. práce pro 5 počítačů na tři měsíce. Surová obrazová data pak na datovém úložišti zabírají 3,25 terabytu. Součástí pořadu **Vesmír 3D** je komentovaná prohlídka nejjasnějších hvězd a souhvězdí, včetně aktuálně pozorovatelných planet. Letenky získáte snadno na www.hvezdarna.cz ■ (sal, foto: Archiv HPB)

Moravské zemské muzeum nabídne španělské řády a medaile

„Já jsem se těšil na tu medaili, daj-li ji mě, a nebo nedaj-li,“ prozpěvuje si Vlasta Burian jako Anton Špelec Ostroštrelec ve známém filmu. Komu je při pomýšlení na řády, odznaky a medaile také do zpěvu, může nyní zamířit do Moravského zemského muzea. V Biskupském dvoře je od poloviny února do 10. května k vidění výstava řádů a medailí ze Španělska. K nejcenějším patří španělský Řád zlatého rouna z období 1. poloviny 20. století.

Výstava **Řády a vyznamenání Španělska** představuje **soukromou sbírku Josefa L. Hrdého**, která obsahuje 163 španělských řádů, vyznamenání a odznaků z období 18. – 20. století. Celou sbírku Josef L. Hrdý věnoval Moravskému zemskému muzeu a jde opravdu o výjimečné exponáty, které jsou jinak u nás téměř neznámé a nedostupné.

Jedná se o královské řády, vojenské záslužné řády, civilní záslužné řády, vojenská vyznamenání, koloniální řády, řády karlistů, medaile Červeného kříže, pamětní medaile a kříže, dekorace společností a odznaky.

Součástí výstavy bude rovněž rakouský Řád zlatého rouna, datovaný do 1. poloviny 19. století, který se stal součástí sbírky Numismatického oddělení Historického muzea Moravského zemského muzea již dříve a do sbírky Josefa L. Hrdého tedy nepatří. Návštěvníci ale díky zařazení tohoto exponátu uvidí rozdíly mezi insigniemi španělského a rakouského Řádu zlatého rouna.

Josef L. Hrdý patří k významným českým numismatikům a faleristům (faleristika jako jedna z pomocných věd historických je velmi specifická

věda o řádech a vyznamenání). Svůj sběratelský zájem celý život věnoval Španělsku a jeho řádům a vyznamenáním z období 18.–20. století, které soustředil do velkého souboru. Je čestným členem České numismatické společnosti, Moravské genealogické a heraldické společnosti Brno, nositelem Zlatého odznaku Slovenské faleristické společnosti. Je rovněž autorem řady odborných článků z oblasti faleristiky.

Podrobnější informace najdete na www.mzm.cz

■ (sal, foto: Archiv MZM)

0 tajemství brněnského podzemí s Alešem Svobodou

Kolem kostela svatého Jakuba mnozí z nás chodívali denně, a přece netuší, co se skrývá pod chodníkem... Více o zdejší kostnici a dalších zajímavostech podzemí Jakubského náměstí můžete dozvědět na další z přednášek z cyklu **Legenda a tajemství brněnského podzemí** největšího znalce těchto tajemných prostor Aleše Svobody. Součástí výkladu bude i prezentace fotografií. Koná se 1. dubna v 18 hodin v Dělnickém domě Židenice (ulice Jamborova, zastávky tramvaje 12 či autobusů 55, 58, 75 a 78.) Vstup je volný. ■ (sal)

Za vodicími psy a na rodinný den do Technického muzea v Brně

Soutěžte o vstupenky!
Zajímá vás, co je nového v Technickém muzeu v Brně?
Soutěžit o vstupenky můžete do 26. března 2020 na
www.salina-brno.cz

Oddělení Dokumentace slepec-ké historie Technického muzea v Brně v měsíci únoru otevřelo novou výstavu komorního charakteru s názvem **Vodicí pes – průvodce nevidomého člověka.**

Jako poděkování ji kurátorka Eliška Hluší věnovala Škole pro výcvik vodicích psů, s. r. o., Milana Dvořáka, která na Moravě působí dvacet let. Majitel školy se výcviku vodicích psů věnuje

více než 25 let a patří mezi první profesio-

nální cvičitele v naší republice. Za dobu existence školy připravil se svými kolegy téměř 500 psů, kteří pomáhají nevidomým nebo silně slabozrakým i v zahraničí. Navíc škola splňuje náročná kritéria mezinárodních organizací – je dlouholetým členem International Guide Dog Federation a americké International Association of Assistance Dog Partners.

V Technickém muzeu v Brně několik panelů osvětlí nejen složitou přípravu psa na jeho úkol. Koho by napadlo, že takové desetiměsíční štěně chodí do školy?

V březnu se uskuteční akce pro děti i dospělé s názvem Rodinný den v Technickém muzeu v Brně. Na interaktivních stanovištích si návštěvníci vyzkouší činnosti inspirované nejen expozicemi a výstavami v hlavní budově v Brně – Králově Poli, ale také externími památkami TMB. Akce se uskuteční 21. března 2020. Více informací o náplni muzea zájemci naleznou na www.tmbbrno.cz

■ (sal, foto: Archiv TMB)

Fotoportréty českých literátů od Karla Cudlína jsou na měsíc k vidění v MZK

Karol Sidon, Jáchym Topol, Bianca Bellová, Arnošt Goldflam, Jiří Hájíček, Jaroslav Rudiš, Ivan Binar a mnohé další významné osobnosti české literatury zachytil svým objektivem fotograf Karel Cudlín. Výstava fotoportrétů **Tváře české literatury** měla premiéru loni v Městské knihovně v Lipsku v rámci doprovodného programu tamního knižního veletrhu, na němž se Česká republika po dlouhých dvaceti čtyřech letech představila jako hlavní hostující země. Moravská zemská knihovna nyní vystavuje tuto kolekci v Brně, v galerii MZK, kde bude k dispozici do 18. března, i v souvislosti s blížícím se životním jubileem Karla Cudlína.

Karel Cudlín proslul zejména svými dokumentárními sériemi, například cyklem o životě Romů či uprchlíků nebo fotoreportážemi z Ukrajiny, Ruska a Izraele. Zachytil atmosféru plesů a tanečních v Lucerně, odchod sovětských vojsk z Československa či zázemí Národního divadla v Praze. Mezi lety 1996 a 2003 byl jedním z oficiálních fotografů prezidenta Václava Havla. Celkem osmnáctkrát obdržel cenu Czech Press Photo, v roce 2007 se stal laureátem Ceny Revolver Revue. Moravská zemská knihovna vystavuje 27 Cudlínových portrétů. „Mnohé z těchto portrétů vznikly v rámci spolupráce s Revolver Revue, jiné jsem fotil na objednávku pro další média, některé jsem fotil jen pro sebe. Focení portrétů je vždy zajímavé, především protože nabízí příležitost setkání a rozhovoru s jedinečnou osobností, často ne tak mediálně známou,“ uvedl u příležitosti výstavy Karel Cudlín.

■ (sal, foto: Archiv MZK)

Festival Ženy ženám v Divadle Bolka Polívky nabídne i Bazar pro zachování úsměvu

Od předposledního únorového dne do 3. dubna hostí Divadlo Bolka Polívky festival **Ženy ženám (a odvážným mužům)**, jehož záměrem je oslavit ženství, krásu, tvořivost, odvahu a inteligenci.

Návštěvnice a návštěvníci se mohou vydat na divadelní představení z repertoáru Divadla Bolka Polívky a jeho stálých partnerů. Těšit se můžete na **Šest tanečních hodin v šesti týdnech** se šarmantní Chantal Poullain a neméně šarmantním Martinem Krausem (6.3.), na **Horskou dráhu** s charismatickým Milanem Kňazkem v duetu s Jitkou Ježkovou nebo Evou Novotnou (11.3.) i na **MaléHry** trojice krásných žen Nikolý a Daniely Zbytovských a Barbory Seidlové (13. a 16.3.). V přílehlém Univerzitním kině Scala na Moravském náměstí bude možné zajít na projekci filmů se silnými ženskými hrdinkami. Ve Freskovém sálu na Zelném trhu č. 10 proběhne série debat věnovaných zajímavým ženám, podnikavosti, ambicím a životnímu stylu.

Foyer divadla zaplní kresby a obrazy malířky, ilustrátorky a grafičky Zdeny Höhmové. Pro všechny, kdo rádi pomohou těm, kdo to potřebují a ještě by si rádi našli stylové kousky do svých šatníků, doporučujeme navštívit 27. března charitativní Bazar pro zachování úsměvu. Kromě originálních kousků od herců a hereček se můžete těšit i na výbornou kávu, drobné sladkosti, slasti a nezapomenutelnou atmosféru. Výtěžek poputuje Klubu svobodných matek.

■ (sal, foto: Archiv DBP)

JazzfestBrno startuje. Moranův recitál či Truffazova premiéra

Nestárnoucí hudební experimentátor Erik Truffaz, přední světový pianista Jason Moran v sólovém recitálu, přední zástupci současného jazzového saxofonu Joshua Redman a Chris Potter nebo kytarový velmistr Bill Frisell. To jsou jen někteří z umělců, kteří se představí v rámci březnové části festivalu **JazzFestBrno**.

Jedna z největších hvězd festivalu, pianista Jason Moran, zahraje 31. března v Besedním domě sólový recitál. Moran se v páté dekádě života stále může dívat dopředu, ale zároveň se po očku ohlídnout za tím, co se mu v životě již podařilo. A ohlížet se může s hrdostí a vědomím, že nikdy nesklouzl k povrchnosti a nezpřonevěřil se svému nekompromisnímu objevitelskému naturelu. Moran má za sebou už více než deset alb jako kapelník, další přehršel nahrávek jako ceněný sideman, ale hlavně tisíce odehraných koncertů v roli lídra i spoluhráče veličin rozměru Charlese Lloyda, Cassandry Wilson, Waynea Shortera či Steva Colemana.

Ač Moran rád popouští uzdu fantazii, spojuje zdánlivě nespojitelné a inovuje pro mnohé nedotknutelné, zůstává především poutavým pianistou, který se neobává žádných výzev. Tou z nejzásadnějších je sólové vystoupení nabízející na jedné straně bezbřehou svobodu, ale na straně druhé absolutní a v jedné osobě koncentrovanou zodpovědnost za výsledek. Na své hudební kořeny ztělesněné ve hře Jamese P. Johnsona, Arta Tatuma, Fatse Wallera, Thelonia Monka či Jaki Byarda ani v transu nezapomíná, ale jeho inovátorská nátura mu nikdy nedovolí zůstat u pouhých parafrází svých vzorů. Se svými mentory naopak sdílí absolutní zaujetí pro vybraný repertoár a stoprocentní koncentraci bez ohledu na to, kolik v hledišti sedí diváků.

Kromě zmíněných umělců březnová část festivalu nabídne také koncerty polského dua Skapel a předních českých jazzmanů – kytaristy Libora Šmolase a saxofonisty Karla Růžičky. Vstupenky jsou k dispozici na webu jazzfestbrno.cz a v předprodejní síti GoOut. ■ (sal, foto: Archiv JFB)

inzerce

UNIKÁTNÍ VÝSTAVA
v NOVÉ podobě

České korunovační klenoty... na dosah

1. 2. – 26. 4. 2020

LETOHRÁDEK MITROVSKÝCH
v BRNĚ

více na
letohradbrno.cz

Archeologové z Muzea ve Šlapanicích zvou na cestu 3000 let do minulosti

Zajímá vás, jak se v dávné minulosti cestovalo? Jak se k nám dostaly a kdy se u nás poprvé razily mince? Kam a proč odcházely pravěké ženy za vdavkami? Jak se značily obchodní stezky? Odpovědi na tyto otázky můžete najít na výstavě **Cesty. Tisíc let putování krajinou** v Muzeu ve Šlapanicích.

Brněnsko bylo v minulosti součástí Jantarové stezky táhnoucí se od Jadrana po Balt. Návštěvníci šlapanického muzea mají jedinečnou možnost procestovat kus této trasy od hradišť doby bronzové, přes keltská oppida a emporia až k táborům římských legií. Současně se dozví, k čemu lze při pátrání po starých cestách použít letecké laserové skenování, geofyzikální prospekci nebo geografický informační systém (GIS). Jak je v Muzeu ve Šlapanicích zvykem, nudit se nebudou ani dětské návštěvníci. Čeká na ně originální hra prostupující celou výstavou, za jejíž absolvování získají odměnu.

Výstava trvá do 20. května, doprovází ji přednášky známých odborníků a tematická víkendová akce. První přednáška proběhne už 5. března, a to na téma Stopy římského vojska na jihomoravských cestách v podání doktora Balázse Komoróczyho z Archeologického ústavu Akademie věd ČR v Brně. Více informací najdete na www.muzeumbrnenska.cz.

Tváře Izraele v galerii Celnice

Výstava fotografií přiblíží život v Izraeli – zemi plné protikladů, ale i radosti a všudypřítomné barvitosti. Autor snímků Marek Goldberg zachycuje různorodost obyvatel v každodenních situacích. V kontrastu k nim přibližuje i spirituální rovinu, jíž je Izrael jakožto kolébka náboženství proslaven. Vernisáž výstavy proběhne v neděli 29. března v 17.00 v galerii Celnice, poté na ni naváže koncert kapely HaChucpa. Písně v jidiš a hebrejštině budou znít vilou Löw-Beer od 18 hodin. Více na www.vilalowbeer.cz

■ (sal, foto: Archiv MB)

Pop Messe přiveze Modeselektor, Tommyho Cash, Algiers, Acid Arab, Sóley a mnoho dalších

Brno bude konečně mít svůj hudební festival pod širým nebem. **Pop Messe** přiveze do jihomoravské metropole především mladou multižánrovou hudbu přesahující obecně vžitý pojem POP. První ročník láká na zvučná jména jako jsou Modeselektor, Tommy Cash či KOKOKO! nebo Sóley. Dvoudenní akce proběhne 24.–25. července v Brně v areálu za Lužánkami. Vstupenky jsou v prodeji za cenu 840 Kč.

Pop Messe staví na originální dramaturgii i konceptu. Festivalový line-up je plný zahraničních headlinerů reprezentujících světová jména napříč žánry od elektronické hudby až po současný pop. Organizátoři do

Brna přivezou populární elektronické duo Modeselektor z Berlína, pařížskou elektro house dvojici Acid Arab inspirující se východní hudbou, provokativního rapera Tommyho Cash, něžnou písničkářku Sóley, energické Algiers, afrofuturistickou kapelu KOKOKO! a spousty jiných. Své zastoupení zde mají i čeští interpreti, mezi oznamované patří například legendární Buty. Aktuálně zveřejněný line-up není finální, nová jména stále přibývají.

Dějištěm festivalu je dystopický areál okolo Bobycentra a kultovního fotbalového stadionu za Lužánkami. Lokalita blízko středu města nabízí ideální dostupnost MHD i pěšky. Současná kultura zde bude rezonovat na pozadí nedávné, avšak stále živé minulosti. Doprovodný program propojí tři nosná festivalová témata – ekologii, společnost a technologie. „Nový kulturní projekt věnuje svoji pozornost i tématům se sociálním přesahem,“ komentuje festival primátorka města Brna Markéta Vaňková a dodává: „Těší mě, že festival ve spolupráci se Sociálním nadačním fondem města Brna a Jihomoravského kraje daruje 10 Kč z každé prodané vstupenky spolku RadoVan, který pomáhá hendikepovaným lidem v cestování bez překážek.“ Spolek založili nadšenci, kteří mají zkušenosti s cestováním s lidmi na vozíku, s asistencí a zajištěním podpory. Jejich cílem je shromáždit peníze na dodávku s ručním řízením.

Více informací a vstupenky najdete na www.popmesse.cz

■ (sal, foto: Pop Messe)

Strhující taneční drama Dáma s kaméliemi v Janáčkově divadle

Uznávaný slovinský inscenační tým pod vedením choreografky Valentiny Turcu vytvořil pro Balet Národního divadla Brno původní balet **Dáma s kaméliemi** na motivy románu Alexandra Dumase ml. a hudbu Franze Schuberta v aranžmá Andreje Pushkareva. „Brněnský balet jsem měla možnost vidět poprvé při hostování v Chorvatském národním divadle v roce 2018. Když mě umělecký šéf Mário Radačovský oslovil ke spolupráci na novém baletu pro Brno,

hned jsem věděla! Dáma s kaméliemi! Cítla jsem okamžitou inspiraci, chtěla jsem začít tvořit právě teď a tady... Tanečníci Baletu NdB jsou silný soubor jako tým, ale každý z nich má zároveň svůj vlastní interpretační rukopis. To nadmíru respektuji... Naše představení je dynamické, má filmové tempo... Zapojujeme diváky do děje pomocí pocitů jako je velká ztráta, láska, vášně a bolest. A děláme to upřímně. Bez blafování,“ popisuje choreografka Valentina Turcu.

Dáma s kaméliemi je bezesporu jedním z nejslavnějších milostných příběhů novodobé literatury, příběh Marguerity a Armanda, krásné kurtizány a mladíka z lepší rodiny. Jejich hluboký a vášnivý vztah ale netrvá dlouho. Na nátlak Armandova otce Marguerite milého opouští a předstírá, že jej již nemiluje a osamocena umírá. Armand se domnívá, že jej zradila a teprve po její smrti se dozvídá pravdu o síle její sebeobětující se lásky.

Hudebního nastudování s orchestrem Janáčkovy opery se ujal dirigent Robert Kružík. V inscenačním týmu Valentiny Turcu jsou významní slovinští výtvarníci. Autorem scénografie k baletu je Marko Japelj, který spolupracuje např. s Velkým divadlem v Moskvě (Bolshoi Theatre), kostýmní výprava je dílem výtvarníka Alana Hranitelje, který se pyšní spoluprací se slavným Cirque de Soleil. Více na www.ndbrno.cz. Původní premiéra se odehraje 6. března 2020 v Janáčkově divadle. Další reprízy jsou 7., 8., 20., 21. a 27. března a 22. dubna 2020.

■ (sal, foto: Archiv NdB)

Na Špilberku se rozechvějí stíny v siločarách. Začne výstava výtvarníka Jiřího Bieleckého

Působivé dílo moravského výtvarníka Jiřího Bieleckého (1929–2000), člena proslulého Klubu konkréťtů, představí nová výstava Muzea města Brna na hradě Špilberku. Návštěvníky seznámí s uměním 60. a 70. let minulého století, především s tématy neviditelné a nehmotné síly gravitace. Středobodem výstavy je Bieleckého soubor Vznášení z roku 1967. Tvoří jej nehmotné, jakoby vzduchem naplněné vznášející se objekty, které se i pouhým výdechem procházejících diváků rozkmitají a rozvíří po prostoru stíny. Jde o tzv. gravitabily, zavěšené rozměrné objekty z prostříhaných papírových i plastových forem. Vedle nich ve výstavě reprezentují dané období i tzv. kouřovky – záznamy kouřem na podkladové ploše. Tato „otevřená díla“ přiblíží umělecké dílo jako neuchopitelné a neustále se proměňující prostředek pro intuitivní otevření skutečnosti. Muzeum města Brna výstavu pořádá u příležitosti 20 let od Bieleckého úmrtí. Nová výstava má dlouhý, přesto však poetický název: **Jiří Bielecki: Vznášet se a chvět v siločarách přitažlivosti (Jiří Bielecki v dialogu s Daliborem Chatrným, Stanislavem Kolíballem, Jiřím Hilmarem a Janem Wojnarem)**. Tvorbu výtvarníka Jiřího Bieleckého návštěvníci výstavy porovnají s díly jeho dobových soupeřů. Poznají díky tomu společné body a myšlenkové zájmy pozoruhodné umělecké generace, která nastoupila na výtvarnou scénu v 60. letech 20. století. Výstava bude v západním křídle hradu Špilberku k vidění od 19. března až do 31. května 2020. Více na www.spilberk.cz

■ (sal, foto: Archiv MuMB)

Světový unikát. Malá želva pavoukovitá se vylíhla po přirozeném odchovu

Brněnská zoo jako jediná v Evropě rozmnožuje **severní poddruh želvy pavoukovité**. Odchov je poměrně složitý a dosud se vždy odehrával pouze v inkubátoru. Nedávno se ale podařilo jedné želvě vylíhnout přímo v expozici, což je naprosté unikum.

„Inkubace u tohoto druhu není vůbec jednoduchá, navíc v lidské péči se začal množit v porovnání s ostatními želvami relativně nedávno. Musí se speciálně regulovat, tedy snižovat, teplota, která se posléze zase zvyšuje. A upřímně, situace v teráriu neodpovídala ideálním podmínkám, kterými vejce prochází v průběhu úspěšného vývoje v inkubátoru,“ uvedl kurátor chovu plazů Zoo Brno Petr Šrámek. Pro všechny tak bylo velké překvapení, když chovatelé objevili u ostatních želv i jednu čerstvě vylíhnutou. Po předchozích snůškách totiž žádné další vejce nenašli. Mohlo být zahrabané v substrátu, je ale velmi těžké odhadnout, jak dlouho. „Něco podobného nevidují ani kolegové ve Spojených státech amerických, kde chovají nejvíc želv tohoto poddruhu. Ve Velké Británii napočítali jednotky takových případů, ale u jiných druhů. Je to opravdová rarita,“ vysvětlil Šrámek.

Poslední mládě je už šesté, které brněnská zoo odchovává. A s největší pravděpodobností není poslední. V inkubátoru jsou ještě dvě další vejce, kterým chovatelé připravují vhodné podmínky k bezproblémovému vývoji. V Evropě chovají severní poddruh želvy pavoukovité dvě zoo, jedna další je v Asii a 15 v Severní Americe. Za poslední rok se v těchto institucích vylíhlo celkem devět mláďat, z toho dvě připadla na brněnskou zoo.

Želva pavoukovitá je extrémně odolný druh, který je adaptovaný na velmi nehostinné podmínky jihozápadního Madagaskaru. Jedná se především o extrémní teploty, sezónní minimum srážek a nedostatek potravy.

■ (sal, foto: Zoo Brno)

Reprodukce. Celovečerní stand-up Filipa Tellera o rozhodnutí, které nelze vzít zpět!

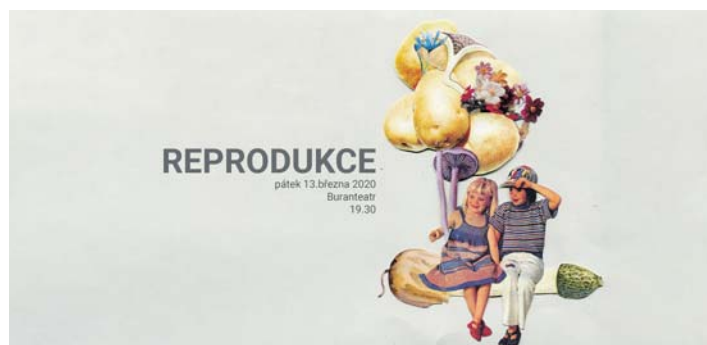

V pátek 13. března vystoupí na prknech brněnského Buranteatru se svým celovečerním stand-upem o reprodukci **Filip Teller** – klaun, herec a moderátor oblíbené divadelní talk show Tell or Show.

V průběhu večera bude Filip Teller zkoumat reprodukci a její zákeřnosti za pomoci znalostí odborníků, nepravděpodobných zkušeností svých i svého okolí, a samozřejmě také neúprosné klaunské logiky. Je totiž potřeba rozřešit otázku, zda mít, či nemít děti. A to je v současné době plné strachu, nedostatku vody a rozšiřování brněnských modrých zón zodpovědnější rozhodnutí, než kdy dřív. „Jasně, že děti jsou skvělé, roztomilé a úžasné. Ale kam je dát, až pojedou na dovolenou?“ a odpovědi na mnoho dalších podobných otázek hledá mladý komik s humorem i citem sobě vlastním.

Představení začíná v 19:30 a trvá asi 75 minut. Vstupenky lze rezervovat i zakoupit na webových stránkách divadla Buranteatr či na www.filipteller.com

■ (sal, foto: Archiv FT)

Naučte se restaurovat nábytek s Moravskou galerií

Moravská galerie připravila speciální program pro zájemce o techniky restaurování. V prostorách Místodržitelského paláce se dne 12. 3. (17–20 hodin) bude konat **kreativní workshop**. Chcete se dozvědět více o nových technikách restaurování nábytku? V rámci workshopu si lidé budou moci v praxi vyzkoušet, jak opravit věci tak, aby to nikdo nepoznal. Nebo naopak vtisknout nábytku specifický otisk vaší ruky. Workshop povede zkušený restaurátor nábytku Pavel Janek společně se zručnými nábytkářkami, zakladatelkami webového serveru Obyčej.cz, který zprostředkovává originální nábytek od českých výrobců. Na restaurátory si budou moci zahrát i děti – ve čtvrtek 26. 3. (10–11.30) se v prostorách expozice odehraje program pro děti 2–6 let Pátrání po madonách. Společně s lektorkou se děti vydají do zrcadlového labyrintu a budou pátrat po tom, jak vypadaly gotické madony před stovkami let. Děti si zahrají na detektivy i na restaurátory, kteří opravují vzácné věci – původní podobu madonám navrátí alespoň na papíře. Více informací najdete na Facebooku Moravská galerie v Brně a Moravská galerie dětem, nebo na stránkách www.moravska-galerie.cz

■ (sal, foto: Archiv MG)

Přijďte si zatančit na workshop do Muzea romské kultury

Muzeum romské kultury nabízí návštěvníkům poutavou expozici Příběh Romů. V šesti sálech je představena historie, tradice a kultura Romů. Vydejte se na zajímavou cestu od starověké Indie, přes temný středověk, reformy novověku, první republiku, druhou světovou válku, až do současnosti. Seznámíte se s tradičními řemesly, starými rituály i hudbou. Romské hudbě je věnována aktuální výstava Lavutara. Cestami romských muzikantů a jejich písní, která je rozdělena do dvou částí. První část představuje obecně fenomén romské hudby. Druhá část je věnována vlastnímu výzkumu, který se soustředil na Brno v době od 50. let do současnosti. Ve spolupráci s významnými brněnskými muzikanty vznikl jedinečný výstavní projekt. Výstava je doplněna nespočtem hudebních ukázek a také autentickými video záznamy.

K této výstavě je na březzen připraven workshop. Jeho tématem budou romské tance s Amaro Records a výbornou lektorkou Monikou Balogovou, která je zakladatelkou romského tanečního souboru Merci. Výuce tanců se věnuje již deset let a ve čtvrtek 12. března od 17.00 do 19.00 předá něco ze svého tanečního umu i vám. Vstup na workshop je zcela zdarma a je určen pro ženy a děti od 2 let.

V březnu si v muzeu připomeneme výročí prvního hromadného transportu Romů a Sintů z Brna do AuschwitzII-Birkenau. Pietní akt se uskuteční 7. 3. od 14.00 a v letošním roce je spojený s pokládáním tzv. kamenů zmizelých – Stolpersteine v Žebětíně. Více na www.rommuz.cz

■ (sal, foto: Archiv MRK)

Vařte a soutěžte s Šalinou

Palačinky s jablky a borůvkami

Palačinka je tenká placka smažená na pánvi, jejímž základem je nekynuté lité těsto z pšeničné mouky, mléka a vajec. Podává se obvykle plněná, a to jak na sladko (s marmeládou, ovocem, tvarohem apod.), tak i na slano (např. se sýrem, masem, zeleninou).

Palačinky jsou v různých variantách rozšířené a velmi oblíbené nejen u nás, ale i po celém světě. Liší se druhem použité mouky, vedle pšeničné se používá také mouka rýžová nebo kukuřičná. Velmi podobným pokrmem jsou lívance, které jsou na rozdíl od palačinek připravované z kynutého těsta, a tak bývají o poznání silnější.

Recept cca 10 palačinek:

Hladká mouka	140 g
Plnotučné mléko	280 ml
Vejce	2 ks
Sůl	špetka
Máslo	30 g

Náplň:

Mascarpone	250 g
Borůvky čerstvé	200 g
Jablka	5 ks
Žloutek	1 ks
Krupicový cukr	3 lžíce
Vanilkový cukr	1 lžička
Máslo	50 g

Omáčka:

Borůvky čerstvé	200 g
Krupicový cukr	3 lžíce
Citronová šťáva	20 ml

Postup:

V míse rozšleháme vejce, za stálého šlehání přilijeme mléko a poté přisypáváme mouku se solí. Až je směs hladká, necháme ji zhruba

půl hodiny odpočinout a poté zašleháme do těsta rozpuštěné máslo. Pánev rozehřejeme na středním plameni, potřeme lehce máslem a přidáme adekvátní množství těsta, abychom vyrobili hezky tenkou palačinku. Opékáme asi 30–45 sekund z každé strany.

Mascarpone, vanilku, žloutek a polovinu krystalového cukru prošleháme dohladka. Jablka oloupeme, zbavíme jádřinců a nakrájíme na osminky. V pánvi rozpustíme máslo, přidáme jablka a cukr, necháme zkaramelizovat a poté odložíme. Do uvolněné pánve vložíme borůvky a zahříváme 1–2 min., čímž mírně změknou. Borůvky vyjmeme a vmícháme do jablek.

Nyní připravíme omáčku – v kastrolku zahříváme borůvky s trochou vody, dokud se nezačnou rozpadat. Následně je propasírujeme přes jemné sítko a dochutíme cukrem a citronovou šťávou. Do středu každé palačinky naložíme krém z mascarpone, na něj přidáme jablečno-borůvkou směs a přeložíme cípy tak, abychom palačinky uzavřeli a vytvořili z nich úhledné čtvercové balíčky. Ty posypeme trochou cukru a vložíme je do trouby předehřáté na 180° na 10–15 min., aby se náplň prohřála.

Při podávání palačinky přelije borůvkovou omáčkou a ozdobíme lístkem čerstvé máty.

■ Dobrou chuť!

SOUTĚŽ

JAK SE NAZÝVÁ PALAČINKA VE FRANCII?

Svoje odpovědi pošlete do 15. března 2020 na e-mailovou adresu soutez@salina-brno.cz.

Vylosovaný autor správné odpovědi získá voucher do restaurace U Starýho Billa – pravý TEXAS restaurant. Vítězem minulého kola se stává Jiří Autrata.

		3		8		7		
	6		4	7	9		1	
		4				8		
	2	6				1	5	
		9				3		
	7		1	4	5		3	
		2		9		6		

Výrazy
k vyškrtávání:

ARTIKL
BAŽINA
KAPSLE
KAPUCE
KLAVÍR
KNÍŽKA
KOLAPS
KROSNA
LEKNÍN
LIBRA
NEAPOL
OPONA
PANEL
PLOŠINA
POSLÁNÍ
PRAPOR

S	P	A	L	O	K	A	R	B	I	L	M	A	A
I	A	M	A	Í	R	Í	D	A	L	K	Á	Z	
P	N	N	V	T	S	I	V	Á	Z	Ž	P	N	R
U	E	A	I	K	Ý	A	A	N	Í	Ř	I	A	O
O	L	K	R	Š	K	O	L	N	Í	E	E	N	P
S	L	J	R	A	O	V	K	Č	E	Š	L	O	A
Í	O	P	P	E	R	L	I	Č	K	A	S	P	R
S	K	U	T	E	K	N	P	O	Í	L	P	O	P
C	C	R	D	Ř	A	T	P	E	Á	L	A	O	Č
E	Z	I	V	E	R	E	O	N	Í	N	K	E	L
A	N	S	O	R	K	Í	Í	R	A	D	O	S	T

PŘÍČINA	REVIZE	SKLÍČKO	SOUDEK	ŠKOPEK
RADOST	RIVAL	SKUTEK	SOUPIŠ	ZÁKLAD
REKTOR	SIRUP	SLAVÍK	SÝKORKA	ZÁVIST

SOUTĚŽNÍ KŘÍŽOVKA **SOUTĚŽNÍ KŘÍŽOVKA** **SOUTĚŽNÍ KŘÍŽOVKA**

Vyloštěnou tajenku můžete posílat e-mailem do 15. března 2020 na adresu **krizovka@salina-brno.cz**. Nezapomeňte, prosím, uvést jméno a telefonický kontakt. **Pět vylosovaných autorů správné odpovědi získá po dvou vstupenkách do zábavního vědeckého parku VIDA!**

								Náhlá změna	Sněmovny	Starořímský peníz	Katedra textil. materiálů (zkratka)		Chystat se (šitím)	Kýla (zastar.)	Tropický keř (kořený obsah. indigo)	Chemic. značka mědi
							Protiklad					Plemeno psů Zn. fotoaparátu				
							2. díl tajenky									
							Iniciály herce Redforda			Metoděj (domác.) Odstavení mládat						Zakladatel maďarské dynastie
							Pobídka				Italský ostrov					
							Výzva k tichu				Vysoká palma					
	Bývalý americký prezident	Pohoří v Asii („Střecha světa“)	Okosení (množné číslo)	Nárt (nářečně)	Jméno britského zpěváka Johna	Vesnice Přemysla Oráče Tumáš								MPZ Recka Třená (sloven.)		
Odpůrce								Odveta Ocasatý obojživelník					Vrchol (z angl.) Lis			
Brněnský dirigent a skládat. (Břetislav)							Cíl Zařízení k lovu ryb (též vrš)					První 2 + 1				
Český sochař (Vilém)						Jemná srst ovcí Dětský pozdrav					Tendence Iniciály herce Vetchého					
1. díl tajenky																Pomůcka: Amort, Leica, pruch, Arpád.
Setiny hektaru				Suché nepukavé plody						Mikrofon zavěšený v prostoru scény						

Tajenka minulého čísla: V retro počítačových hrách. Po dvou vstupenkách do Technického muzea v Brně získávají Radovan Plička, Richard Sova, Šárka Štěpánková, Libuše Hollósyová, Milan Obdrdlík, Věra Škardová, Martin Piňos, Vít Hříba, Lucie Bakalová a Jiří Mour.

**GALERIE
VAŇKOVKA**
BRNO

SLAVÍME
15⁵
LET

16. – 20. 3.

FASHION WORKSHOPY

**OSLAVA A PÁRTY
JAKO ŽÁDNÁ JINÁ**

21/3/20

SALÓN PONER | STAND-UP **ADÉLA ELBEL** | **MIRROR FAMILY**

ILUZIONISTA **ROBERT FOX** | AKROBATI **LOSERS** CIRQUE COMPANY

DJ LEOŠ MAREŠ | **EDDIE STOILOW**

SLEVY 15% VE VYBRANÝCH OBCHODECH

Více informací na www.galerie-vankovka.cz

Věří nám **1,3 milionu** zákazníků v Česku a na Slovensku

Změnit dodavatele
**elektriny a zemního
plynu** je jednodušší,
než se zdá.

Váš dodavatel energií

800 789 789 | www.spp.cz